

T E D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXV. št. 8

Ptuj, 2. marca 1972

Cena 0,70 din

Kam ptujška banka?

Na nedavnem zboru KB Ptuj so med drugimi pomembnimi vprašanji obravnavali tudi vprašanje integracije z eno izmed močnejših bank. Ptujski bančniki kakor tudi zainteresirane družbeno-politične in gospodarske organizacije se še niso odločile, kateri partner bi najbolj ustrezal ptujski banki in od katerega bi ptujsko gospodarstvo imelo največ koristi.

Uvodni referat k tej točki dnevnega reda je imel direktor ptajske banke Viktor Cvirn, ki je dejal, da se vprašanje integracije bank tako v Jugoslaviji, Sloveniji, kakor tudi v Ptujju pojavlja že nekaj let. Poudaril je, da do integracije ptajske banke mora priti, če hočemo, da se bo naše gospodarstvo hitreje razvijalo. Res je, da je ptujška banka veliko pripomogla k razvoju industrije in drugih panog gospodarstva, vendar je ta pot preveč počasna, kajti vedno se pojavlja pomanjkanje bančnih sredstev.

Tudi po integraciji ni pričakovati, da bi velike banke dajale sredstva za investicije manjših podjetij, ki nimajo večjega pomena za celotno jugoslovansko ali vsaj slovensko skupnost. Nedvomno pa bomo uspeli pri večjih investicijah, ki so širšega družbenega pomena.

Zato so tudi ptujski bančniki, predvsem pa IO banke in skupščine občine pričeli resno razmišljati o integraciji in so si tudi postavili zadnji rok za odločitev 30. junij.

V nadaljnjih razpravah je Milan Krajnik, direktor TGA Kidričevo in predsednik - IO ptajske banke govoril o razpravah in delu IO banke, ki so bile usmerjene v razmišljanja o integraciji. IO banke se je v preteklem obdobju pogosto sestajal in na svojih

sestankih je skušal približati kreditno in poslovno politiko konceptom današnjega gospodarstva v občini. Vendar je pomanjkanje bančnih sredstev tako veliko, da brez integracije ne bo moč rešiti vseh potreb gospodarstva v občini, ki pa so iz dneva v dan večje. Poleg že tako minimalnih denarnih sredstev pa sta ptujsko gospodarstvo močno prizadeli še decemberska in januarska devalvacija. Problem poslovne politike je zelo pereč, zlasti še v industriji in kmetijstvu. Napredka ptujškega gospodarstva si ne moremo zamišljati brez nočne in zdrave investicijske politike. Zato je nujno najti bančnega partnerja, s katerim bo moč najti v normalnem času tudi rešitev vseh gospodarskih vprašanj v občini. Potrebe pa so tako velike, da tudi od še tako močnega partnerja ne moremo pričakovati čudežev.

Ob koncu svojega izvajanja je Milan Krajnik tudi dejal, da je dosedanje poslovanje ptajske banke bilo dobro in da tu ni kakih nečistih računov. Poleg tega je banka še toliko močna, da si lahko vzame nekaj mesecev časa za korenito preiščevanje o izbiri svojega partnerja. „Smo dobra in zvesta nevesta, ki si lahko izbere tudi dobrega snubca,“ je ob koncu, malo za šalo, malo zares, dejal Milan Krajnik.

Ob koncu so na zboru ptajske banke tudi sklenili, da mora IO banke v najkrajšem času pripraviti dokumentirane predloge o integraciji, nakat se bodo na ponovnem zboru dokončno odločili, katerega partnerja si bo izbrala ptujška banka.

-mn-

MIHAEL GOBEC NOVI DIREKTOR RADIA PTUJ

Ptujski Radio je že nekaj časa brez direktorja, oziroma je njegovo funkcijo začasno opravljal Miha Kolarič. Zato je bilo nujno, da se vprašanje direktorskega mesta pri radiu končno uredi. Na razpis prostega delovnega mesta direktorja, ki ga je izdala delovna skupnost radia Ptuj, se je prijavil samo en kandidat, Mihael Gobec, ki se je rodil v Dolenji vasi v občini Krško in stanuje v Ptujju. Kot edini prijavljeni kandidat je ustrezal razpisnim pogojem, poleg tega pa ima tudi precej znanja iz radio-tehnike, saj ima tudi poklic radio operaterja druge stopnje.

Skupščina občine Ptuj je na svoji stoti seji obeh zborov njegovo kandidaturu potrdila. S tako odločitvijo se strinja tudi delovna skupnost radia Ptuj.

-mn-

Teško je izreči besedo

Ne vem več, ali je bilo v prvem ali v drugem razredu. 35 dečkov in deklic sedi v klopih in piše prvi sestavek o materi. Tovarišica nam je s toplim glasom prigovarjala, naj napišemo nekaj o mami.

„Saj imate radi svoje mamice, ali ne, otroci?“ je vprašala.

„Ja!“ je zateglo in glasno odmevalo po razredu.

„No, torej vam ne bo težko napisati nekaj stavkov o mami. Sedaj pa prične!“

Tišina. Kako je tale tovarišica čudna, se mota po glavicah malih bodočih pisateljev. Pisati o mami! Saj mamijo vsak pozna! Mama je, no, mama je pač mama in tovarišica bi to že lahko vedela!! 35 otrok ima pred seboj zvezek in pisalo v roki in gleda po razredu. Nekateri se ozirajo za muhami, ki letajo v krogu okoli električne žarnice, drugi pod klop, tretji spet v sosedov prazni zvezek. Tovarišica hodi po razredu in potrpežljivo čaka, kdaj se bo začela prelivati misel v besede in stavke.

Tovarišica vidi zadrego malčkov in jim hoče pomagati. „No, otroci, kaj pa dela vaša mama?“ „Kuha,“ vedo vsi otroci. „Se kaj?“ „Pere,“ zakričijo nekateri. Takrat pred leti je bilo to res, danes bi polovica otrok ne trdila tega.

„No, sedaj pa le začnite, saj ni tako težko napisati, kaj vaša mama dela,“ spodbuja tovarišica. Prvi se ojunačijo, za njimi drugi in kmalu 35 rok oziroma peresnikov praska, cvili, škrtta, kraca in zavija po papirju. Prve besede, prvi stavki se že oblikujejo in prvi koraki v pisateljski poklic so že storjeni.

„Moja mama! Moja mama kuha.“ Najbolj talentirani deček ima že cel stavek. Njegovi najbližji sosedje skrivaj poškilijo v ta umotvor. In kmalu je led prebit. 35 otrok je napisalo: „Moja mama kuha.“ „Moja mama pere,“ napišejo najbolj bistroumne glavice. Polagoma se jim začne svitati in začne se samostojno pisateljevanje. Toda vsak stavek se začne z moja mama. Saj drugače tudi ni mogoče. Moja mama šiva. Moja mama je pridna. Moja mama gre na „šiht“. Najboljši so napisali tri, štiri stavke, nekateri le dva, nekateri samo enega. Spominjam se dečka, ki je napisal le en sam, žalosten stavek: „Moja mama me tepe!“

Od takrat je minilo že nekaj let in vsako leto pride 8. marec, ko je treba napisati spis o materi. Med tem smo si pridobili že veliko znanja, marsikatero knjigo prebrali, toda, ko je treba

napisati kaj o materi, bi spet najraje napisali: Moja mama kuha, pere, šiva, lika, se jezi, se smeje, itd. Kaj drugega se tako težko spomnimo. Koliko je znal Cankar napisati o eni samo skodelici kave! Pa Kajuh, ki je tako lepo začel:

„Takrat, ko je prvič ročice razprli...“ Meni pa je tako težko izraziti svoja čustva in priznati: „Mama, rada te imam!“ Ne zato, ker likaš, kuhaš, pometaš, šivaš, pleteš in pereš, ampak zato, ker vem, da noč in dan misliš name, trepečeš za mojo srečo, se bojiš za moje zdravje, se veseliš mojih uspehov in skrbiš za mojo prihodnost.

MAMA, RADA TE IMAM!
VESNA VREŠ,

Nov direktor Kreditne banke Ptuj

Na nedavnem zboru Kreditne banke Ptuj so izvolili novega direktorja, ker odhaja Viktor Cvirn v zaslužni pokoj.

V pogovoru z novinarji je V. Cvirn dejal da že sedemnajst let opravlja službo bančnika v Ptujju in da je končno le čas, da odstopi delovno mesto drugim.

Za novega direktorja ptajske banke so izvolili Antona Purga, dosedanjega načelnika oddelka za analize in finance pri skupščini občine Ptuj. Antonu Purgu tudi naše čestitke.

-mn-

SEMINAR ZA NOVA VODSTVA KRAJEVNIH KONFERENC SZDL IN KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Občinska konferenca SZDL Slov. Bistrica bo v marcu pripravila seminar za nova vodstva krajevnih konferenc SZDL in krajevnih skupnosti.

Na seminarju bodo obravnavali vlogo krajevnih skupnosti kot samoupravnih in interesnih skupnosti občanov ter delo organizacije SZDL v krajevnih skupnostih. Posebno pozornost bodo posvetili tudi razgovoru s političnim aktivom bistriške občine.

Na seminarju bodo predavali člani OK SZDL Slov. Bistrica in člani republiške konference SZDL. Pričakujejo, da se bo tega seminarja udeležilo okoli 90 članov krajevnih konferenc SZDL in krajevnih skupnosti.

VH

VREME

do nedelje, 12. marca 1972.

Prvi krajec bo v sredo, 8. marca ob 8.05 uri. Napoved: Od torka, 7. marca dalje bo ponovno večdnevno poslabšanje vremena. Hladneje bo. Snežilo bo pozneje, okrog 12. marca.

ALOJZ CESTNIK

Lanska bilanca SLO Sredstva krajevnih skupnosti

Na nedavni seji občinskega komiteja ZKS Ptuj, kjer so med drugim razpravljali tudi o uspehih in ocenah organiziranja splošnega ljudskega odpora je Karel Zmavc v uvodnem referatu nanizal vrsto problemov, ki so na tem področju narodne obrambe še vedno aktualni in katere bo mogoče odpraviti samo z razumevanjem celotnega prebivalstva naše občine, predvsem pa bo treba ljudem dati širšo družbeno-politično zavest in tovrstno izobrazbo.

Lani so bile organizirane široke akcije za ustanavljanje odborov SLO v delovnih organizacijah in šolah in poudariti je treba, da so te akcije tudi uspele, razen nekaterih manjših izpadov. Po strukturi pa je v odborih SLO še vedno premalo žensk in mladine. Le-ti se vse pogosteje pojavljajo v oboroženem delu sestava, kljub temu, da se kažejo velike potrebe tudi na drugih področjih delovanja SLO.

V občini obstojajo razna športna in druga rekreacijska društva, ki pogosto ne kažejo pravega razumevanja za sodelovanje z odbori SLO. Nujno potrebno je vključiti čim več mladine v strelska društva, kjer bi se lahko mladinci izurili za ostrostrelce, ki bodo v primeru potrebe zelo pomembni. Prav tako bi lahko v judo klubih dobili mladi ljudje ogromno znanja iz te športne panoge, katere večšina je nujna pri raznih diverzantskih akcijah. Žal pa ta športna društva ostajajo izrazito športna in se pripravljajo samo na razna tekmovanja. Pohvaliti pa je treba Planinsko društvo Ptuj, ki se je v celoti vključilo v enote SLO. Po načelih SLO pa delujeta tudi obe ptujski taborniški organizaciji.

Karl Zmavc je še poudaril, da je treba čim več mladine, ki je vključena v SLO, pridobiti tudi v vrste Zveze komunistov, kajti to bo zelo pomembna vloga pri družbenopolitič-

nem delovanju enot SLO. Žal pa se sedaj z uvajanjem mladih članov struktura odborov vedno slabša. Mladi so pripravljani stopiti v članstvo ZK, vendar jim do sedaj tega še nihče ni rekel.

Drago Lončar je podal oceno delovanja odborov SLO in njene naloge ter poudaril, da so odbori razporejeni tako, da pokrivajo celotni teritorij občine in da so ljudje koncepte SLO z navdušenjem sprejeli, kar kaže, da se zavedajo resnosti položaja in da je to dobra oblika obrambe v primeru napada. Nadalje je Drago Lončar govoril tudi o nalogah, ki jih postavlja Zveza komunistov pred odbore SLO in je pri tem še posebej poudaril — nujnost vključevanja čim večjega števila članstva v vrste ZK. Vsa izmed teh komunistov mora biti organizacijsko in družbenopolitično toliko sposobna, da bo lahko prevzel vodstvo partijske celice na terenu.

V nadaljnjih razpravah so se člani komiteja z veliko rešnostjo zavzeli za reševanje nekaterih pomanjklivosti, katere bo treba čim prej odpraviti, predvsem pa bo treba pridobiti v vrste SLO čim več žensk in mladine. Veliko pomanjkanje mladine se pojavlja predvsem v podeželskih krajevnih skupnostih.

Cvetko Pantar je poudaril, da je 98 odstotkov ljudi z razumevanjem sprejelo koncepte SLO, razočarale pa so le nekatere šole in kulturno-prosvetne institucije. S temi ljudmi bo treba posebej govoriti in jih prav tako pritegniti v vrste SLO.

Jože Fridl je poudaril, da je treba posvečati več pozornosti idejnopolitičnemu usposabljanju in prav ta tema mora biti prisotna in vseh sestankih in predavanjih. Edino tako bomo uspeli pridobiti v vrste SLO zares sposoben in politično razgledan kader.

-mn-

Največ sredstev (v denarju in materialu) so ormoška krajevna skupnosti porabile za urejanje cest in poti krajevnega pomena. V te namene je bilo leta 1970 porabljenih sredstev v vrednosti 328.455,00 din, leta 1971 pa 358.983,00 din. Učinki porabljenih sredstev so v posameznih KS različni. To je pripisati različnemu vrednotenju delovnega dne ali drugih vrst storitev v posameznih KS, organizaciji dela in evidenci o opravljenem delu. Največji učinek sredstev je viden na tistih območjih krajevnih skupnosti, kjer sredstev niso drobili na posamezna naselja, ampak so jih programsko združevali za začetek ali dokončanje že vnaprej določenih komunalnih objektov. Nekatere krajevne skupnosti so tudi kljub skromnim denarnim sredstvom podprle aktivnejše organizacije in društva na svojem območju.

Iz vse dejavnosti krajevnih skupnosti izhaja njihova trajna pripravljenost in prizadevanje za reševanje vprašanj, ki so pomembna ne samo za kraj, temveč tudi za širše potrebe kraja in delovnih pogojev občanov. Vendar pa so vsakršne večje iniciative krajevnih skupnosti vezane na višino potrebnih denarnih sredstev.

Na osnovi sprejetega XII amandmana, ki obravnava vprašanje materialne podlage za razvoj krajevnih skupnosti v SR Sloveniji se je odprlo vrsto vprašanj, ki se bodo morala reševati v naslednji fazi nadaljnega razvoja celotnega komunalnega sistema. Med že ustaljenimi in v dosedajni praksi uveljavljenimi oblikami sredstev krajevnih skupnosti navaja omenjeni ustavn amandma še dodatni vir sredstev iz občinskega proračuna. Pri tem se postavlja vprašanje, ali bo ormoška občina ob znanem ekonomskem stanju te dajatve zmogla, ne da bi povečala prispevno stopnjo na katastrski dohodek ip. Ne glede na določene nejasnosti pri višini nadaljnega financiranja, krajevne samouprave je potrebno delati na tem, da samoupravni organi v krajevni skupnosti dobijo pri svojem delu čimvečjo družbeno veljavo in da se izvirne delovne iniciative podprejo s sredstvi občinskega proračuna.

Vseh osem krajevnih skupnosti je lansko leto razpolagalo z vrednostjo 645.251,00 dinarjev. Tu so všteta vsa sredstva: denar, delo, material in uohodki iz lastnih dejavnosti. V vseh krajevnih skupnostih se del samoprispevka plačuje v denarju deloma v delu, materialu in prevozi. Razmerje med denarnimi sredstvi ter delu in materialu je znašalo lansko leto 66:34.

Posamezne krajevne skupnosti so v obravnavanem obdobju v skrbi za hitrejše reševanje komunalnih problemov, pritegnile tudi dodatni del sredstev občanov in nekaterih delovnih organizacij. Na tem področju so bile najbolj intenzivne KS Središče ob Dravi, Kog, Ivanjkovci, Miklavž, Ormož in Velika Nedelja.

Drugi viri sredstev krajevnih skupnosti so bolj skromni. Verjetno iz lastnega premoženja ustvarjeni dohodki ne morejo služiti drugemu, ki skromnemu vzdrževanju tega premoženja. Dotacija občinske skupščine pa je namenjena skupni računovodski službi v Ormožu.

Poslovna politika ptujske banke za 1. 1972

Načrtovanje poslovne politike banke je zelo zamotan proces, vendar je v osnovi tesno povezan z dejavniki, v katerih se kažejo splošne gospodarske razmere širšega in ožjega pomena na eni strani, na drugi strani pa z vlogo in položajem banke. V bistvu je poslovna politika banke dokument, s katerim so se ustanovitelji in upravitelji banke sporazumeli in dogovorili o uresničevanju skupnih interesov.

Poslovna politika ptujske banke bo usmerjena na stimuliranje boljšega izkoriščanja obstoječih kapacitet, boljše izkoriščanje razpoložljivih sredstev za doseg in izvršitev planskih nalog in na odvijanju integracijskih procesov.

KREDITIRANJE

Tudi v letu 1972 je pričakovati, da bo povpraševanje še večje od možnosti zadovoljite potrebe, zato banka ne bo mogla zadovoljiti vsem zahtevkom. Med napovedanimi ukrepi stabilizacije

v letu 1971 so prvi začeli delovati kreditno monetarni ukrepi, ki so omejevali porabo bančnih sredstev ali obseg povečanja kreditov. Ker v minulemu letu niso bili doseženi cilji stabilizacijskega programa, so napovedani in potrebni dodatni ukrepi za doseg ciljev, zaradi katerih se bodo razmere gospodarjenja še bolj zaostrele in vzporedno s tem še povečal pritisk na kreditna sredstva banke. Cilji kreditne banke pa bodo, zagotoviti gospodarstvu toliko bančnih sredstev, da se bo lahko nemoteno odvijalo gospodarjenje.

Z novim zakonom o bankah, ki je bil sprejet 22. januarja 1972. leta, bo lahko banka odobrvala vse vrste kreditov, vendar mora zagotavljati svojo likvidnost in rokovno usklajenost med svojimi plasmaji in viri sredstev.

DOLGOROČNO KREDITIRANJE

Banka bo v okviru sredstev, ki jih bo imela na razpolago za dolgoročno vlaganja, dajala prednost tistim proslcem — gospodarskim organizacijam,

ki imajo izdelane programe razvoja (srednjeročni), s katerim se vključujejo v razvoj regije in občine, ki so nosilci napredka in pospešenega gospodarskega razvoja, ki bodo imeli v času predložitve zahtevka v poprečno uporabljenih obratnih sredstvih za minulo obračunsko leto 50 % lastnih virov ali kreditov za trajna obratna sredstva, s tem da se ta odstotek povečuje v času koriščenja kredita vsako leto za 5 %, ki bodo pri celotni investiciji (predračunski vrednosti) najmanj s 30 % lastne udeležbe in ki bodo pri banki predhodno varčevala.

Glede na višino bančnih sredstev, ki bodo na razpolago za dolgoročna vlaganja, bodo le-ta lahko predstavljala samo vlogo dopolnilnih sredstev in sicer največ do višine 30 % v celotni konstrukciji sredstev za predloženo investicijo. V primeru investicij, ki bi bile za banko v prihodnosti posebnega pomena, pa lahko IO banke tudi odstopa od prej omenjenih načel. V primeru prekoračitve investicijske vrednosti more investitor sam zagotoviti manjkajoča sredstva. Gospodarskih organizacij, ki poslujejo z izgubo, banka ne bo kreditirala, razen v posebnih primerih sanacije, vendar s pogojem, da v sanaciji sodeluje sklad

skupnih rezerv z najmanj 70 % udeležbo sanacijskega zneska. Po zakonu o usmerjanju sredstev za investicijske kredite bo banka kreditirala nabavo domače opreme serijske proizvodnje največ do višine 50 % predračunske vrednosti. V zasebno kmetijsko blagala banka na podlagi občinskega srednjeročnega plana sredstva prek hranilno kreditnih služb pri kmetijskih organizacijah, vendar bodo lahko sredstva znašala največ 40 % investicije posameznega kmeta.

S svojo politiko se bo banka vključila v stanovanjsko gradnjo občine Ptuj, s tem, da bo upoštevala načela resolucije skupščine SRS o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva. V ta namen bo dajala ta sredstev, ki jih bo skupnost namenila za zidavo stanovanj, ugodnejše kreditne prosilcem, ki bodo kupovali ali gradili stanovanja v okviru programa z dobo vračila največ 25 let in najnižjo možno obrestno mero, vendar ne nižjo od 2 %. Nadalje bo banka v smislu določil odločbe o sredstvih depozitov poslovnih bank, na katere banke ne obračunavajo in ne izločajo obvezne rezerve, odobrvala kreditne občanom za stanovanjsko gradnjo obsega 20 % sredstev, ki jih imajo občani na deviznih računih banke

(Nadaljevanje na 15. strani)

Preiti v konkretne akcije

Na nedavni seji komiteja občinske konference ZKS Ptuj so razpravljali o izvajanju stališč Zveze komunistov, ki jih je dala tretja konferenca ZKS. Uvodno poročilo je imel dr. Marko Demšar, ki je dejal, da so razprave o socialni diferenciaciji že končane in da mora Zveza komunistov, kakor tudi drugi družbeno-politični forumi preiti v konkretne akcije. Poudaril je, da so bile vse notranjepolitične motnje zadnjega časa le odziv na odpravljanje socialne diferenciacije in da je postala partija s svojimi stališči, ki si jih je postavila na tretji konferenci, v napotje nekaterim, ki so delali proti načelom naše družbe, oziroma jim je partija onemogočila nadaljnje bogatenje.

Prvi ukrepi izvajanja stališč so že znani in se že izvajajo. Zaprt je promet z zemljišči, rešuje se vprašanje otroškega dodatka, načeto je že vprašanje davčne politike in davčna služba je pričela vpraševati ljudi, od kod jim toliko premoženje, na Dolenjskem je uspel referendum o združitvi kmečkega in delavskega zdravstvenega zavarovanja. Nedvomno so najboljša napotila z odpravo socialne diferenciacije prav v stališčih tretje konference Zveze komunistov Slovenije.

V ptujski občini se kažejo največje razlike, oziroma so najbolj prizadeti otroci in ostareli. Tudi pri nas so že opazni nekateri premiki, ki vodijo k zmanjševanju razlik. Nedvomno pa bomo morali urediti otroško varstvo in biti pri sprejemanju otrok v ustanovo zelo previdni, da jih ne bi uporabljali samo tisti iz privilegiiranega stanu, v čim krajšem roku moramo urediti vprašanje šolskih učbenikov, ki bi jih morali mnogi dobiti zastonj, rešiti bo treba vprašanje štipendiranja in dati štipendije tistim, ki so zares nadarjeni, neoziraje se ne to, iz kakšne družine je otrok, morali pa bomo pristopiti tudi k novogradnjam šolskih prostorov, saj je v občini 16 šol v zelo slabem stanju.

Tudi pri pomoči ostarelim so že napravljeni prvi koraki. V načrtu je že zidava doma upokoencev, zvišale pa so se tudi socialne podpore. Kmalu bo pa treba vedeti tudi odgovor na vprašanje, kaj je s kmečkimi pokojninami in koliko bodo znašale dajatve, oziroma koliko kmetov bo te dajatve zmoglo. Rešiti bo treba vprašanje stanovanjskega gospodarstva in vprašanje, kako dolgo bomo še podpirali obrtniške gradnje, ki so v Sloveniji verjetno najdražje? V podjetjih bo treba rešiti vprašanje reprezentančnih stroškov, ki ponekod znašajo lepe milijone. Ne smemo pa mimo zahteve, da se izenačijo osebni dohodki pri isti izobrazbi in pri istem opravljenem delu. Imamo tudi mnoge primere delavcev v tujini, ki bi se radi vrnil nazaj, vendar jim ne moremo dati primerne zaposlitve. Tudi na te bo treba v bližnji prihodnosti pomisliti.

V razpravi je Slavko Gajšek poudaril, da je treba zavreti neupravičeno bogatenje in postaviti vprašanje, kaj bo s tistimi, ki so že danes preveč bogati, oziroma, da moramo pričeti odpravljati socialne diference tudi od zgoraj navzdol (začenši pri bogatih) in ne samo od spodaj navzgor. Treba pa je natančno definirati izraz dohodek in osebni dohodek. V mnogih primerih se namreč dogaja, da je celotni mesečni dohodek občama mnogo večji, kot pa znašajo osebni dohodki iz delovnega razmerja.

Alojz Gojčič je predlagal, naj bi komite na prihodnji seji razpravjal o rešitvi stanovanjskega vprašanja in da naj postavi poseben samoupravni organ, ki bo popolnoma nevtralnno, brez podkupovanja reševal vprašanja stanovanjske politike. Predlagal pa je tudi večjo akcijo za zbiranje oblačil in učbenikov za tiste otroke, ki so socialno zelo ogroženi. To akcijo naj bi izvedli komunisti.

Po daljši in živahni razpravi so člani komiteja občinske konference sklenili, da morajo zbrati nekatere podatke o dohodkih posameznikov kakor tudi o nekaterih podjetjih na davčni upravi, ki s temi podatki razpolaga in šele potem bi prešli v konkretne akcije — od posameznika do posameznika in od gospodarske organizacije do gospodarske organizacije.

-mn-

NA ROB LETOŠNJEMU KURENTOVANJU

Pusta smo pokopali, živelo kurentovanje

(V LETU 1973!)

Letošnje ptujsko kurentovanje je pravzaprav že preteklost. Utihihnil je odmev zvoncev, maske so skupaj s kožuhi varno spravljene nekje na podstrežju. Tudi naši želodci so že zdavnaj pozdravljeni zavoljo mastnih krofov, krvavic, pečenic in svinjske glave in ne nazadnje, tudi rane, ki jih kurentom povzročijo njihove maske na nosovih, so več ali manj zaceljene, skratka, vse zopet teče po starih tirih in v deželo že vidno prihaja pomlad in

upajmo, da z njo vred tudi dobra, če ne že kar obilna letina, saj vremenslovcii letos napovedujejo več dežja...

Kot vemo, je bilo letošnje ptujsko kurentovanje okrnjeno za njegovo najbistvenejši del — karneval, ki je bil prejšnja leta, če seveda izvzamemo tisti spodrsiljal, ko je kurentovanje, ki je bilo že povsem pripravljeno, zaradi slabega vremena odpadlo, nekakšen magnet, ki naj privabi nekaj desetstisočev gledalcev od blizu in daleč. O tem ne bi več na dolgo in široko pisali, kajti upati je, da se to organizatorjem kurentovanja ne bo več pripetilo, čeprav sicer pregovor pravi, da v tretje gre rado.

Dejstvo je, da se kurenta v vsej njegovih demonski veličini ne moreš naveličati, kakor se ne naveličaš pomladi, sonca, cvetja, zelenja in drevja, v katerem se že pretakajo predpomladanski sokovi, ki prebujajo rastlinstvo v življenje. Kljub temu pa bi radi izrazili željo, ne z namenom, da bi prirediteljem kaj očitali, da bi bilo naslednje — trinajsto kurentovanje boljše, da bi zablestelo v vsej svoji, če se lahko tako izrazimo — demonski veličini.

Ne smemo namreč pozabiti, da organizacija kurentovanja zahteva precej denarja, še več pa organizacijskih, zlasti pa še domiselnih sposobnosti. To je prireditelj, v kateri sodelujejo „igralci“ iz celotnega ptujskega območja in celo od drugod, to pa zahteva precej volje, da ne rečemo entuziazma.

Resnici na ljubo moramo priznati, da so letos gledalci odhajali iz našega starega mesta iz dežele demonskih kurentov zelo razočarani. Kot kaže, brez zamud in letošnja je bila kar precej dolga, pri nas ne gre in posledica tega je, da postanejo ljudje, ki so prišli, da vidijo kurente in vse druge pustne like, že nestrpni, da se sami pričnejo sprehajati po prostoru, ki je določen za sprevod povorke ter s tem povzročajo nered. Letos so se ljudje pričeli zbirati že po dvanajsti uri in zato vsako odlaganje oziroma zavlačevanje s pričetkom skoraj nima opravčila ter se to naslednje leto ne sme več ponoviti, ampak se mora točno odvijati po programu, ki ga naj dobijo že pred samim začetkom vse nastopajoče skupine, ki se naj med nastopom vedejo tudi disciplinirano.

Ze lani smo grajali, ker mesto za karneval ni bilo ozvočeno. Tako so obiskovalci prikrajšani za živo besedo, ki bi naj pojasnila pomen kurentovanja in posameznih skupin, kaj predstavljajo njih liki, dejanja. Prav tako bi naj napovedovalec gledalcem pojasnil tudi nekaj zgodovine iz davnih dni, ko so kurenti preganjali staro zimo po Ptujskem in Dravskem polju in klicali pomlad, rodovitnost in končno ni odveč pripomniti da bi zlasti izložbe trgovskih lokalov morale kazati več pustnega navdiha...

Tekst
Franjo Hovnik

BLIŽA SE 8. MAREC — DAN ŽENA

„Vse dni sem čakala, da pride od tebe glas, saj lahko ti povem da vso noč

je ura mi tiktakala v nespeč obraz.

Hodila k našim sem ljudem

oči zakrivajoč,

ker res ne smem pokazati,

da jokam vsako noč...“ (Matej Bor)

Samota je ležala v koticikih njene izbe, kajti na prag že dolgo ne stopa več njen sin...

Padel je, padli so, za lepšo bodočnost so dali življenje.

Ne bo ji osamljeni starki stisnil roke; ne bo ji poklonil svežnja pomladanskega cvetja in šepnil: „Čestitam ti, mati“.

Sina ni več; ni jih več fantov junaških...

Dan žena pa je vendarle tudi njihov praznik, praznik mater padlih partizanov.

Vemo, nihče jim ne more vrniti, kar je izgubljeno za vedno.

Podarimo pa jim lahko vsaj delček tiste tople sreče, ki jo občutijo matere ob svojem dnevu.

Predsedstvo ZM je sklenilo ob bližnjem 8. marcu ob sodelovanju dijakov ptujskih srednjih šol obiskati partizanske matere v ptujski občini. Naj vedo, da niso pozabljene, naj vedo, da so, čeprav mnoge revne in onemogle, pogumne in velike žene.

Čestitamo vam — 8. marec je vaš dan.

Hkrati čestitamo vsem delovnim ženam, vsem materam v ptujski občini.

Občinska konferenca ZMS
Ptuj

ONESNAŽENO OKOLJE — VZROK JE V SLABIH DIMNIH NAPRAVAH TGA

Prebivalci Kidričevega in okolice lahko v zimskih mesecih najbolj vidijo, v kakšnem okolju živijo, kajti sneg, ki je že po navadi od nekaj bel in to tudi drugod je, je tukaj pokrit s sajami iz velikega dimnika energetike iz tovarne TGA. Na le-tem namreč še vedno ni ustreznih dimnih naprav, ki bi preprečevale, da bi saje v tolikšni meri uhajale v ozračje in se nato sesedale na zemljo. Dosedaj smo sicer slišali, da imajo še težji primer v Trbovljah, kjer jim onesnažuje zrak prav tako termoelektrarna, medtem ko menda drugod ni večjih problemov s sajami. To, kar vidijo prebivalci naselja in okolice sicer vidijo tudi drugi, ki hodijo ali se vozijo tod skozi in marsikdo prav gotovo pomisli, da ne bi rad živel v takšnem okolju, huđujejo pa se tudi gospodinje, ki jim nezaželeni pepel oz. saje povzročajo neugodne madeže na njihovem opranem perilu. O tem problemu so raz-

pravljali tudi na svetu KS ter so bili predstavniki celo na razgovoru pri generalnem direktorju tovarne TGA, ki jih je sprejel in se z njimi o vseh problemih tudi pogovarjal. Razumel je njihove želje po čistejšem ozračju, toda žal ni v njegovi moči, da bi problem, ki je že star vsa leta obratovanja, lahko rešil kar čez noč. Vsekakor jim je povedal, da se v TGA postopoma vse usmerja na kurjenje z mazutom in da bi tako v bodočih 5 letih odpadla ta nevspečnost. Še lepše bi prav gotovo bilo, če bi plinovod SZ — Italija, o katerem je bilo toliko govora, le prišel tudi do TGA Kidričeve, ker bi tako bil zares rešen eden od dolgoletnih perečih problemov. Toda čeprav še vedno napovedujejo takšno možnost pa še raje počakajmo in upajmo na kurjenje z mazutom, kar bi naj končno stanovalce rešilo neprijetnih saj.

M. F.

Gasilsko društvo bistriške steklarne potrebuje vodni bazen

19. 2. 1972 je prostovoljno gasilsko društvo Steklarne „Boris Kidrič“, Rogaska Slatina, obrat Slovenska Bistrica pregledalo preteklo dejavnost in sprejelo akcijski program dejavnosti za naslednje obdobje.

Društvo, ki šteje 39 aktivnih in 87 podpornih članov, se uvršča med zelo uspešne na občinskem območju. Svojo dejavnost pa v zadnjih letih uspešno razširja tudi v sosedne občine. Je med najuspešnejšimi v občini pa tudi v slovenskem merilu glede pridobiva-

junija letos v Slovenski Bistrici.

Ob tej priložnosti so izvolili tudi novo vodstvo in sicer devetčlanski upravni in tričlanski nadzorni odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Karel Koren, za poveljnika pa Viktor Dvoršak.

Občinska gasilska zveza Slov. Bistrica je na občnem zboru podelila članu Viktorju Dvoršaku napredovanje v podčastnika I. stopnje. Za dolgoletno delovanje je društvo podelilo posebno priznanje Faniki Berdnik. VH

Z zbora steklarniških gasilcev

nja članstva. Tako mu je uspelo pritegniti k sodelovanju celoten kolektiv (okoli 210 članov), ki vsak mesec odvajajo po 1 N dinar za dejavnost svojega gasilskega društva. Zaposleni v tem delovnem kolektivu kažejo tudi sicer za vsako akcijo svojega gasilskega društva veliko zanimanje. Še posebno veliko razumevanje pa je za preventivno dejavnost v vodstvu in v samoupravnih organih podjetja.

Vse akcije v preteklem letu so bile uspešno opravljene. Posebno pohvalna je budnost članov v preventivni smeri, saj je varovala obrat, ki deluje v zastarelih in za požar zelo nevarnih prostorih.

Osnovni problem društva je pomanjkanje večje količine vode, ki bi jo lahko uporabili v primeru požara. Pričakujejo, da jim bo ob rekonstrukciji obrata Steklarne, ki jo (prvo fazo) predvidevajo že letos, mogoče ta problem zadovoljivo rešiti.

Vodstvo društva predvideva, da mu bo ob pomoči vsega delovnega kolektiva uspelo v naslednjem obdobju nabaviti tudi nove in večje gasilske aparate CO₂ in na suho gašenje. Sedanji aparati so namreč popolnoma dotrajali. Potrebujejo tudi nove uniforme, za katere že zbirajo finančna sredstva.

Ob sprejemanju akcijskega programa za letošnje leto so člani poudarili nadaljnja prizadevanja v pomlajevanju društva kakor tudi njihovo izobraževanje, kar jim je že v preteklem letu lepo uspelo.

Posebno pozornost bodo posvetili sodelovanju z vsemi gasilskimi društvi v občini in zunaj nje ter sodelovanju v pripravah na praznovanje 100 letnice PGD Slov. Bistrica, kakor tudi predkongresnim tekmovanjem industrijskih gasilskih društev Slovenije, ki bo

V APRILU VOLITVE SAMOUPRAVNIH ORGANOV TGA

Ceprav je sedaj največ dela okrog sistemizacije delovnih mest v podjetju pa po nekaterih delovnih enotah že mislijo tudi na bližnje volitve novih samoupravnih organov, ki bi naj bile v aprilu. Sindikalna vodstva že mislijo tudi na to, čeprav še niso začela konkretnih akcij v tej smeri. Med članstvom pa je za to vprašanje precejšnje zanimanje. Najbrž iz povsem razumljivega in enostavnega razloga, ker želijo, da bi prišlo v nove samoupravne organe čimveč neposrednih proizvajalcev. Dosedanja praksa je namreč pokazala, da je iz obratov bilo premalo ljudi in, da se zato tudi ni vedno povsem realno gledalo na probleme ter težave neposrednih proizvajalcev. Zato je logično pričakovanje, da bodo na bližnjih sindikalnih sestankih člani kolektiva povsem drugače gledali na to, kdo naj pride v

nove samoupravne organe in kdo naj zastopa njihove interese. Po novi organizacijski shemi je namreč predvideno, da bodo v delovnih enotah izvoljeni delavski sveti in da bo centralni delavski svet med drugim koordiniral delo delavskih svetov tovarne. Povsem je sedaj važno, da na sindikalnih sestankih pride zares do polnega izražanja za volja in želja slehernega neposrednega proizvajalca, ki se dobro zaveda svoje tako delovne kot samoupravne odgovornosti. Ni namreč vseeno, kdo bo in kako bo zastopal njegove interese na vseh področjih delavskega samoupravljanja. Zato bi sindikalna vodstva morala zares temeljito izvesti organizacijske predpriprave na sestanke, na katerih se bo odločalo o izredno pomembnih rečeh delovnega kolektiva.

PRIPRAVE NA KRAJEVNI PRAZNIK V SREDIŠČU

Upravni in nadzorni odbor krajevne organizacije SZDL Središče ob Dravi in drugi družbenopolitični delavci tega kraja so se v ponedeljek zvečer sestali in se pogovorili o svojih bližnjih nalogah.

Potekla je dveletna mandatna doba, zato bodo 10. marca izvedli letno volilno konferenco KO SZDL. Na njej bodo analizirali svoje dosedanje uspehe. Na dan žena, 8. marca zvečer bodo pripravili sedaj že tradicionalno praznovanje. Letos bo zanimivost v tem, da bodo natakariji sami krajevni funkcionarji. Program bo pripravila osnovna šola v sodelovanju z oddelkom glasbene šole in otroškimi vrtcem. Dogovorili so se tudi, da otroci

ne bodo smeli ostati po proslavi nepridiviti, tako kot se je dogajalo še sedaj. Predlagali so, da bi bilo najbolje, če bi očetje po svečanem delu odpeljali otroke domov...

Največje delo, ki čaka krajevno konferenco SZDL Središče ob Dravi in tudi druge družbenopolitične organizacije in društva je nedvomno praznovanje krajevnega praznika, 11. aprila. Letošnji veliki središki praznik bo potekal v znamenju 30-letnega streljanja srediških rodoljubov. Praznovanje se bo pričelo že v nedeljo 9. aprila. Dopoldne bo občinsko prvenstvo v streljanju z zračno puščico zvečer pa telovadna akademija TV

Partizan. V ponedeljek zvečer bo morda kurila kres. Na praznik, 11. aprila, pa bo svečanost pri spomenku, svečana seja, sprejem za vse občine, ki so stari nad 70 let. V prostori osnovne šole pa bodo odprli razstavo. Ker je praznik posvečen 30-letnemu streljanju talcev, bodo pripravili sprejem za vse starše, žene oziroma može in otroke padlih žrtev s področja KS Središče ob Dravi.

Ob koncu razgovora so se še pogovorili o delu organizacij in društev ter o karavani bratstva in prijateljstva, katero bo tudi v Središču prišlo okoli 10 gostov iz Srbije.

OB DNEVU ŽENA V BISTRISKI OBČINI

Letos bodo v vseh krajih na območju bistriške občine svečano proslavili 8. marec, dan žena.

Medtem ko bodo posamezne organizacije in krajevne skupnosti pripravile za svoje žene praznovanja v domačem okolju, pa se bodo nekatere odločile za daljši ali krajši izlet. (Zelimo jim prijetno vreme in predvsem dobro počutje).

Prva se je letos iz objektivnih razlogov odločila za praznovanje 8. marca Matična knjižnica v Slov. Bistrici, ki je za žene udeleženke NOB pripravila srečanje dne, 17. februarja pod naslovom Žene in pohorski bataljon. Na srečanju, ki se ga je udeležilo okoli 40 žena, je pesnik in pisatelj France Filipič govoril o pomoči, ki so jo na območju bistriške občine nudile pohorskim partizanom žene. V nadaljevanju pa so o svojih doživljajih govorile tudi udeleženke same.

Ob svojem prazniku se bodo med prvimi v tej občini (4. marca 1972) sestale tudi članice Zvez združenj borcev Slov. Bistrica, ki bodo po kulturnem programu nadaljevale svoje srečanje v sproščnem pogovoru ob zakuski.

6. marca dopoldne bodo praznovali žene krajevne konference SZDL Slov. Bistrica. Na praznovanje bodo povabile predvsem ostarele in socialno ogrožene žene na tem področju, ki jih bodo tudi obdarili.

Konferenca za družbeno aktivnost žena pri OK SZDL Slov. Bistrica in OK ZMS Slov. Bistrica bodo obiskali ostarele žene v Domu upokojencev v Poljčanah in jih ob tej priložnosti tudi

obdarili. Učenci osnovne šole in otroškega vrtca iz tega kraja pa bodo pripravili krajši kulturni program.

V vseh delovnih in družbeno političnih organizacijah kakor tudi v krajevnih konferencah na območju občine Slov. Bistrica bodo izvedli v tem okviru proslave s kulturnimi programi, v katerih bodo sodelovali učenci osnovnih šol, aktivni ZM, otroški vrtci in tudi kulturno umetniška društva. Skoraj na vseh svečanostih bodo žene tudi obdarili.

VH

KAKO REALIZIRATI ZASTAVLJENE NALOGE?

Vaščani Kungote so si v lanskem letu poleg asfaltiranja krajevnih cest v vasi med drugim postavili še tudi mnoge druge naloge, ki jih nameravajo realizirati v letošnjem letu, ker jim pač vse le ni uspelo storiti lani. Poročali smo o aktivnosti mladine v tem kraju, ki je nedvomno dala izreden doprinos k vsemu, kar imajo danes vaščani. Mnogo prostovoljnih ur pri urejanju bankin ob novoasfaltiranem cestišču ter pri urejanju bodočega parka, kjer bi naj bili razni športni objekti, namenjeni za rekreacijo vaščanov, je bil izreden prispevek mladim. Razumljivo je, da vsega sami le niso mogli storiti, pa so zato pričakovali tudi pomoči od ostalih družbenopolitičnih organizacij ter KS, predvsem pri nakupu ali nabavi nekaterih nujnih športnih rekvizitov,

brez katerih ni moč realizirati zastavljene rekreacije oziroma razvedrila. Napornem dnevnem delu. Tako pa moč jim je bila tudi obljubljena, če ne drugače, pa za neko določeno prostovoljno uslugo za njihovo poštrevnost in aktivnost. Tako pomoč še vedno pričakujejo v upanju, da le ne bo pozabljen njihov trud in prispevek, s končno delajo za koristit ne le svoje kraja, ampak širšega območja KS Središče. Čeprav danes še vedno sprejmejo, kako realizirati vse lanske zastavljene naloge, pa se bo prav gotovo že znašel nekdo, ki bo razumel njihove želje in potrebe ter jim priskočil na pomoč v kakršnikoli obliki. Pri tem ne mislijo le na KS, ampak tudi na druge organizacije in društva, ki bi jim kakorkoli lahko pomagale.

M.

V bistriški občini tudi v naslednjih letih pomankanje stanovanj?

RAZGOVOR S PODPREDSEDNIKOM OBČINSKE SKUPŠČINE SLOVENSKA BISTRICA IN DIREKTORJEM STANOVANJSKEGA PODJETJA BRANKOM VASA

Pomanjkanje stanovanj je kot v vseh slovenskih občinah, tudi v bistriški močno prisotno. Iz podatkov iz 1971. leta je razviden precejšen primanjkljaj stanovanj po ugotovljenem številu družin, ki čakajo na stanovanja, po stalnem večanju števila novo nastalih družin, družin, ki stanujejo v neprimernih stanovanjih, kakor tudi tistih družin, ki se zaposlijo na novih delovnih mestih v občini.

Z namenom, da bi se nekoliko širše seznanili s trenutnim stanjem in nadaljnjimi razvojnimi možnostmi na področju reševanja stanovanjske problematike v občini je na naša vprašanja odgovarjal direktor Stanovanjskega podjetja in podpredsednik občine Branko Vasa.

KAKO SE REŠUJEJO STANOVANJSKI PROBLEMI V OKVIRU DRUŽBENEGA STANOVANJSKEGA FONDA V OBČINI?

Vseh najemnih družbenih stanovanj v občini je 1.400. Od skupnega števila pa je kar 51 % predvojnega stanovanjskega fonda, ki danes zdaleč več ne ustreza normalnim stanovanjskim pogojem. Nad 500 takih stanovanj je brez kopalnic, brez stranišč na izplakno itd. Vsi stanovalci, ki stanujejo v takih stanovanjih, čakajo na ustrežnejša stanovanja. Skupaj s temi računamo, da je trenutno stanovanjski primanjkljaj v naši občini cca 1.000 stanovanj.

KJE SO VZROKI ZA TAKO VELIK STANOVANJSKI PRIMANJKLJAJ V OBČINI?

Stanovanjski primanjkljaj beležimo že vrsto let. Nizka akumulativnost našega gospodarstva ni dopuščala večjih vlaganj v stanovanjsko gradnjo. Najobčutnejše pa se je stanovanjski primanjkljaj povečal v zadnjih 6 letih. Glavni razlog za to je odprava obveznega izločanja 4 % stanovanjskega prispevka za družbeno stanovanjsko izgradnjo. K temu pa prispevajo svoj delež tudi zamrznjene stanarine. Te so enake že od leta 1965. Takšne kot so, ne zadoščajo niti za polovično vzdrževanje zgradb, kaj šele, da bi dajale kaj za reprodukcijo. Trditve lahko argumentiramo s prikazom možnosti izvajanja enostavne reprodukcije iz naslova amortizacije ob sedanjih stanarinah. Po evropskih ekonomskih normah bi morali iz naslova amortizacije od stanarin zamenjati letno najmanj 1 % stanovanj. To bi v našem primeru pomenilo zgraditev 14 stanovanj letno samo iz naslova amortizacije od stanarin. Naša letna amortizacijska sredstva od stanarin pa zadoščajo komaj za 3 stanovanja. Tako stanje porajajo zamrznjene stanarine, s čimer je tesno povezan tudi zgrešen sistem subvencioniranja stanarin. Čeprav je resolucija zvezne skupščine o nadaljnjem razjavi zvezne skupščine o gospodarstvu predvidela diferencirano subvencioniranje, ga pri nas do danes še nismo uspeli uresničiti.

KAKŠEN VPLIV BI KONKRETNO LAHKO IMELO DIFERENCIRANO SUBVENCIONIRANJE STANARIN NA STANOVANJSKO GRADNJO?

Uvedba diferenciranega subvencioniranja stanarin prinaša dva povsem konkretna učinka. Prvi prispeva k odpravi socialnega razlikovanja. Ali je prav, da se subvencionira stanarina tistem koristniku stanovanja, ki ima mesečnega družinskega dohodka denimo 5.000 din v enaki višini kot taki

družini, kjer je skupnega dohodka komaj 1.200 din. Tak linearen način subvencioniranja prav gotovo ni spodbujal občanov z visokimi osebnimi dohodki, da bi začeli sami reševati stanovanjski problem, čeprav imajo za to materialne možnosti, ker se jim celo splača ceneno stanovati v družbenih stanovanjih. Tako stanje je objektivno oviralo pripravljenost občanov za večja lastna vlaganja v stanovanjsko gradnjo.

KAJ PA CENE NA STANOVANJSKEM TRŽIŠČU?

To pa je poseben, ne samo bistriški, pač pa slovenski in jugoslovanski problem. Menda ni države na svetu, kjer bi bil stanovanjski trg tako prepuščen stihiji, kot je pri nas. Porastle cene na stanovanjskem trgu v zadnjih 6 letih pa so najbolj direktno zmanjševale obseg stanovanjske gradnje. Da navedem primer. Enako opremljen m² stanovanjske površine, ki je v letu 1965 veljal 900 din, velja danes 3.500 din. To je povišanje za 290 %, ali za isti denar 3 krat zmanjšan obseg stanovanjske gradnje. Na ceni m² stanovanjske površine iz leta 1965 pa so izračunane stanarine, zato tak razkorak, kot sem ga prej navedel.

IN KAKO OCENJUJETE SEDANJI KREDITNI SISTEM ZA KREDITIRANJE STANOVANJSKE GRADNJE?

Ocenjujem ga kot neustreznega. Če je namreč organizaciji za gospodarjenje z družbenim stanovanjskim fondom zaupana naloga reprodukcije stanovanjskega fonda, potem bi moral biti taki njeni vlogi prilagojen tudi kreditni sistem. Danes pa so te družbe delovne organizacije glede možnosti pridobivanja kreditov za stanovanjsko gradnjo povsem izenačene z individualnimi varčevalci. Zato menim, da bi organizacije za gospodarjenje z družbenim stanovanjskim fondom v prvi vrsti morale pridobiti status investitorja za gradnjo stanovanja za trg. S pridobitvijo tega statusa bi najučinkoviteje zavrlje sedanje zaslužkarstvo gradbenih podjetij pri gradnji stanovanj za trg. Akumulacija, ki jo danes iščejo gradbena podjetja pri gradnji stanovanj, je nerealna in neupravičena. Cena stanovanj in v njej vsebovana dopustna akumulacija bi morala biti s strani družbe bolj kontrolirana kot je sedaj.

KJER VIDITE MOŽNOSTI ZA IZHOD IZ SEDANJE SITUACIJE?

Rešitev iz trenutne situacije nakazuje pred kratkim sprejeta zakonodaja s področja stanovanjskega gospodarstva. S to zakonodajo, ki jo je sprejela republiška skupščina, se prenaša veliko pristojnosti na občine. Tako resolucija o nadaljnjem razvoju stanovanj-

zgradili letno cca 40 družbenih najemnih in 20 zasebnih stanovanj. Tako predvidena stanovanjska gradnja pa pove, da v naši občini ne bomo uspeli realizirati stališča, ki ga je zastavil republiški izvršni svet, s katerim se obvezuje, da bi se naj v naslednjih 15 letih stanovanjski primanjkljaj povsem odpravil. Mi ga bomo po vseh dosedanjih pokazateljih lahko le nekoliko ublažili.

Novo stanovanjsko naselje v Zg. Bistrici

skega gospodarstva kot zakon o programiranju in financiranju družbene stanovanjske gradnje ter družbeni pomoči prepuščajo občinski skupščini, da v dogovoru z delovnimi organizacijami sama kreira stanovanjsko politiko tako, kot pač to narekujejo razmere in potrebe. Odslej bo občina sama predpisovala stopnje obveznega izločanja sredstev tako za vzajemni sklad kot za družbeno stanovanjsko gradnjo. Vsi predpisi, ki jih bo občina sprejela, morajo seveda izhajati iz programov stanovanjske graditve v delovnih organizacijah in v občini.

KOLIKO PA JE ŽE STORJENEGA PRI IZDELAVI SREDNJEROČNEGA PROGRAMA STANOVANJSKE GRADNJE V OBČINI?

Vse delovne organizacije in krajevne skupnosti na območju občine so občinski skupščini že posredovale potrebo po stanovanjski gradnji za obdobje naslednjih 5 let. Iz njihovih programov je razvidno, da bi do leta 1976 potrebovali v bistriški občini 1.960 stanovanj, od tega 1.283 najemnih družbenih in 670 zasebnih stanovanj, kar bi pomenilo, da bi v občini morali letno zgraditi 256 družbeno najemnih in 135 zasebnih stanovanj. To pa so podatki, katerih nikakor ni mogoče v sedanjih okoliščinah uresničiti, upošteva finančno moč občine. Še posebej, če te podatke primerjamo z dinamiko gradnje v zadnjih 5 letih, kjer je zabeleženo, da smo letno dogradili 300 družbeno najemnih stanovanj in okoli 20 zasebnih. Zaradi razkoraka med potrebami in finančnimi možnostmi je toliko težje sestavljati občinski program stanovanjske gradnje, kajti program bi moral biti odraz potreb. Zato v dosedanjih pripravah srednjeročnega programa iščemo kompromis med potrebami in dejanskimi možnostmi.

KOLIKŠNO GRADNJO STANOVANJ LETNO PREDVIDEVA OBČINSKI PROGRAM?

Dosedanji osnutek sloni na finančnih možnostih, kjer so upoštevana sredstva občanov, delovnih organizacij in bančni kreditni potencial. Izhajajoč iz tega računamo, da bi lahko

ALI SO KAKŠNI POSEBNI POGOJI ZA URESNIČITEV SREDNJEROČNEGA PROGRAMA STANOVANJSKE GRADNJE V OBČINI?

Predvsem bo potrebno spremeniti miselnost v nekaterih delovnih organizacijah na področju financiranja stanovanjske gradnje. Sedanji stanovanjski prispevek so v delovnih organizacijah delili v razmerju 1:4 v korist zasebne stanovanjske izgradnje. Potrebe pa so 1:3 v korist družbenih najemnih stanovanj. Pa še ta sredstva so največkrat drobili, tako, da je zasebna stanovanjska gradnja napredovala zelo počasi. Od 5 do 8 let trajajoča gradnja stanovanja v zasebni lasti je stanovanjsko problematiko v občini reševala zelo počasi. Poleg tega pa je povzročila veliko socialnih problemov in puščala odprto vprašanje komunalne ureditve posameznih zaselkov. To v novi politiki ne sme ostati problem družbe. Zato bo pa srednjeročni program stanovanjske gradnje v občini moral biti zelo konkretno oblikovan. Izhajati pa bo moral iz skupnega dogovora v občini.

BRANKO VASA BO ODGOVARJAL NA VSA VPRAŠANJA

Stalna prisotnost problematike na področju družbene, kakor tudi zasebne stanovanjske gradnje v občini Slovenska Bistrica ustvarja velikokrat nejasnosti med občani, ki se odločajo za nakup stanovanj ali samostojno gradnjo.

Da bi kar najuspešnejše in konkretno reševali ta vprašanja, smo naprosili podpredsednika občinske skupščine in direktorja Stanovanjskega podjetja Slovenska Bistrica Branka Vasa, da bo v naslednjih številkih našega Tednika odgovarjal na vsa vprašanja o stanovanjski problematiki v občini. Ker je prav na tem področju v zadnjem obdobju veliko vprašanih pričakujemo, da jih boste posredovali na naš naslov (Uredništvo Tednika, Ptuj, Vošnjakova 5 ali dopisniku za področje občine Slovenska Bistrica, na naslov, Viktor Horvat, Zg. Bistrica 15 b, Slovenska Bistrica).

Viktor Horvat

Pomoč osnovnim organizacijam RK

Na področju občine Slov. Bistrica je 10 osnovnih šol s 17 oddelki. V vseh teh oddelkih pa že več let uspešno delujejo aktivni mladih članov RK, ki imajo svoje programe dela in se zavzemajo za vse oblike dejavnosti kot ostale osnovne organizacije RK v krajevnih skupnostih, katerim nudijo tudi vso pomoč.

Aktivni RK na osnovnih šolah izvolijo že v začetku vsakega šolskega leta na svojih skupščinah odbore ter sprejemajo akcijske programe dela za obdobje šolskega leta.

Med njihove najpomembnejše dejavnosti uvrščajo razširjanje propagandnega materiala, zbiranja potrebnih finančnih in materialnih sredstev, še posebno aktivni so v tednu RK, pomagajo pri zbiranju krvodajalcev ter skrbijo za higieno v šolah in okoljih, kjer živijo. V zadnjem obdobju si prizadevajo pridobiti tudi kar največ znanja in spretnosti na področju prve pomoči. V ta namen organizirajo tudi prvo pomoč pri številnih šolskih akci-

jah. Tako so prisotni pri športnih tekmovanjih, izletih itd. Sami pa se izobražujejo v posebnih tečajih prve pomoči. Lepe uspehe dosegajo tudi v tekmovanjih prve pomoči v medobčinskih in republiških okvirih.

Večina aktivov mladih članov RK obiskuje tudi ostarele člane krajevnih skupnosti, v katerih aktivni delujejo. Skupno z nekaterimi organizacijami v teh krajih ostarele tudi obdario. Vsako jesen izvedejo zbiralne akcije sadja in povrtine za pomoč šolskim mlečnim kuhinjam.

Delo mladih članov aktiva RK na osnovnih šolah vodijo mentorji. Da bi se mladi člani RK kar najbolje seznanili z delom te organizacije, organizira Občinski odbor RK vsako leto posebne seminarje, ko se seznanjajo z delom in vodenjem aktiva RK na osnovnih šolah. Seznanjajo se tudi s humanimi dejavnostmi, ki jih opravlja ta organizacija v družbi.

V. H.

RAZPADAJOČE KUŽNO ZNAMENJE

Zgodovinski spomeniki eno izmed zgodovinskih bogastev ptujske občine.

Kako pa Zavod za spomeniško varstvo skrbi za ohranitev tega bogastva v Ptuj, lahko vidite na Mestnem vrhu.

Ob cesti, ki pelje iz Ptuja na to čudovito izletniško točko, stoji kužno znamenje, ki je bilo postavljeno 1641. leta. Kužna znamenja so naši davni predniki postavljali povsod na tista mesta, kjer so pokopali žrtve epidemije kuge, ki je v ptujski občini divjala v drugi polovici 15. stol. in je nekajkrat zahtevala smrt velikega števila ljudi. Leta 1532 pa je prek Ptujkega polja in Ptuja vihrala turška vojska Šulejmana Veličastnega. Prebivalci so se pred turškimi vpadi in grozodejstvi umikali v varna zavetja hribov in so tudi tako nastajali nekateri zgodovinski spomeniki. Danes je težko reči, katero znamenje je nastalo zaradi kuge, katero pa zaradi Turkov. Navadno vse to poenostavimo in govorimo o kužnih znamenjih, predvsem še zato, ker datirajo ti zgodovinski spomeniki iz istega časa.

Naj bo tako ali drugače, kužno znamenje na Mestnem vrhu je bilo, kakor sem že omenil, postavljeno 1641. leta. V devetnajstem stoletju je bilo tudi obnovljeno. Od takrat pa se ga ni še nihče dotaknil, kaj šele, da bi

ga obnovil. Skoraj tri metre visoko zgodovinsko obeležje se bo vsak čas porušilo.

Upajmo, da bo sedaj, ko bodo v Ptuj prevezli spomeniško varstvo Ptujčani, vsaj malo bolje glede varstva zgodovinskih spomenikov.

Razpadajoče znamenje na Mestnem vrhu

MILAN MAGDIČ – NOV PREDSEDNIK KO SZDL KIDRIČEVO

Kot smo že poročali v 6. številki Tednika dne 17. februarja na 10. redni seji odbora SZDL Kidričevo odstopil dotedanji predsednik KO SZDL Kidričevo Stane Hojak, ki je v svoji odstopni izjavi poudaril, da pod trenutnimi pogoji ne more več opravljati predsedniške dolžnosti. Pred dnevi pa je podpredsednik Milan Magdič sklical III. izredno sejo odbora, ker je bilo potreba izvoliti novega predsednika organizacije. Jasno je namreč bilo, da organizacija mora delati naprej, posebno še v času, ko se v Kidričevem pripravljajo na prvo svečano praznovanje krajevnega praznika ob 60-letnici rojstva Borisa Kidriča, ki bo v soboto, 8. aprila v Kidričevem.

Ceprav je seja odbora bila sklepčna, se je, žal, spet ni udeležilo nekaj članov, ki so do sedaj doprinali svoj delež v delu organizacije, da pa sploh ne govorimo o tistih, ki niso bili na sejah že od 1970 leta dalje. Za novega predsednika je bil predlagan Martin Kiselak iz Kungote, ki ga poznajo nedvomno vsi občani na območju krajevnih skupnosti Kidričevo, vendar ta funkcije pod nobenim pogojem ni mogel sprejeti. Zato je odbor ponovno apeliral na dosedanjega podpredsednika, da sprejme do naslednje konference to funkcijo, ki sicer ni lahka. Po daljši razpravi je bil končno sprejet sklep, da se imenuje za novega predsednika KO SZDL v Kidričevem MILAN MAGDIČ iz Kidričevega 5. V družbeno-političnih organizacijah in društvi poznajo Milana Magdiča tudi kot izredno vestnega in marljivega družbeno-političnega delavca, kateremu do danes kljub njegovim letom še nobena akcija ni bila pretežka. To so vsekakor najbolj občutili in spoznali vsi tisti, ki so delali in še delajo z njim v krajevni organizaciji RK. Omenili smo že, da novi predsednik sam zares ne bo kos vsem nalogam, vendar tukaj ne bo smelo biti dilem, saj so dolžni delati prav vsi člani odbora, zato je načelno že bilo tudi dogovorjeno, da bo na naslednji seji prišlo na dnevni red tudi vprašanje vseh tistih, ki že dolgo več ne hodijo na seje in nikakor nočejo sodelovati in delati v odboru. Mnenje je, da se take člane odbora briše iz odbora ter se na njihovo mesto kooptira nekaj novih članov, ki so bili na listi evidentiranih ob zadnjem občnem zboru pred dva meseca letoma, kajti med temi je precej

takih, ki bodo voljni delati v odboru SZDL, katerega čakajo precej zahtevne in odgovorne naloge, ki pa jih je moč realizirati le s skupnimi močmi. M. F.

Vinogradništvo v južni Afriki

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA je postala neodvisna država v okviru Britanske skupnosti narodov leta 1910, pa se je leta 1961 povsem osamosvojila in izstopila iz Britanske skupnosti narodov, istočasno pa tudi spremenila ime.

Ta država leži povsem na jugu Afrike in to med 22 in 35 južnim vzporednikom. Ima subtropsko, skozi vse leto prijetno klimo. Razdeljena je na 4 province in sicer na „KAPLAND“ ob atlantskem oceanu na

jugu, na „ORANIEN“ v centru države, na „NATAL“ na vzhodu države ob indijskem oceanu in na pokrajino „TRANSVAL“ na severovzhodu države.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA meri 1.223.905 km² in ima sedaj nekako 17 milijonov prebivalcev, od tega 2/3 črnopoltnih državljanov. K tej državi je prištetih še bivšo nemško kolonijo JUGOZAPADNO AFRIKO, torej teritorijo sedanjih ZDRUŽENIH NARODOV, ki je bila po prvi sve-

tovni vojni od DRUŠTVA NARODOV predana v upravljanje tedanji Južnoafriški uniji.

JUGOZAPADNA AFRIKA meri nadaljnjih 823.876 km², a ima samo ca 500.000 prebivalcev. V pogledu vinogradništva in vinarstva ni pomembna. V izvozu Južnoafriške republike je najpomembnejše zlato s 40 % celokupne vrednosti izvoza, diamanti s 14 % in pa vino z istotako 14 % celokupne vrednosti izvoza.

Ta sorazmerno zelo visoki deleži vina v izvozu iz Južnoafriške republike je dokaz, kako pomembno je vinogradništvo in vinarstvo v strukturi izvoza iz te države.

Vinogradništvo v Južnoafriški republiki se omenja od leta 1655 dalje vendar je ta gospodarska panoga prišla prav do veljave šele po letu 1688, ko so se tja naselili Hugonotje in to predvsem na področjih „Franshoek“, „Paarl“, „Drakenstein“ in „Stellenbosch“. Ti francoski priseljenci so prenesli v svojo novo domovino stoletne izkušnje v vinogradništvu in kletarstvu, prevzeto od svojih prednikov v Franciji.

V najnovejši dobi je vinogradništvo v Južnoafriški republiki pomembnejše le še na skrajnem jugu države in to med 33 in 35 južnim vzporednikom. Deli se na dvoje področji:

Na obmorsko področje ob obeh že preje navedenih oceanov, ki ga omejujejo na severu planinski venci in ki ima letno le ca 60 cm padavin na en m².

Na področju ob atlantskem in indijskem oceanu uspeva na vznožju gor in tamkajšnjem gričevju vinska trta odlično, je pa na lahko kisli zemlji srednje rodovitosti, kar je vzrok, da je rodovitost le zmerna. Grozdje iz tega področja je primerno za suha rdeča in suha bela vina, pa tudi za sladka desertna vina. Najznamenitejši vino-

(Nadaljevanje na 11. strani)

Svet za urbanizem in komunalne zadeve skupščine občine Ptuj

objavlja po 11. členu zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16-119/67) in po sklepu desete seje sveta z dne 22. februarja 1972

javno razgrnitev

predloga

- parcialnega zazidalnega načrta za obrtno stanovanjsko cono ob Potrčevi cesti v Ptuj,
- dopolnilnega zazidalnega načrta za stanovanjsko cono ob Mariborski cesti – zahod, v k.o. Hajdina in
- ureditvenega načrta za novo pokopališče v Ptuj

za čas 30 dni od dneva te objave. Vsi načrti so na ogled pri Oddelku za upravno-pravne zadeve skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba 33/II. Predloge urbanistične ureditve si lahko v času razgrnitve ogleda vsak občan ali organizacija, vsak delovni dan od 8. do 15., v sredo pa do 17. ure ter da k zazidalnim načrtom in ureditvam predloge in pripombe.

Svet za urbanizem in komunalne zadeve

V TAP še vedno vroča kri

O neurejenih razmerah v TAP smo v Tedniku že poročali. Kljub temu, da se delavski svet, kakor tudi ostali člani tega 800 članskega kolektiva dobro zavedajo, da brez direktorja poslovanje podjetja peša, še niso uspeli pomiriti vroče krvi, ki se je razburkala ob zadnjem razpisu za direktorja podjetja, ker je dotedanjemu, dipl. inž. Štefanu Požlepu potekla mandatna doba.

V nekaj besedah naj ponovimo stvari, ki so se v TAP zadnji čas dogajale. Na razpis za mesto direktorja se je prijavil edino Štefan Požlep, dosedanj direktor. V času volitev je bil na orožnih vajah in ni dobil sporočila, da na volitvah ni uspel in da je bila večina članov delavskega sveta proti njegovim izvolitvi.

Po vrnitvi Š. Požlepa v podjetje se je pritožil, češ da volitve niso bile zakonite in da so nekateri člani delavskega sveta delovali proti njemu, zavzel pa se je tudi za zakonski predpis, ki določa, da delavski svet mora obvestiti kandidata o izidu volitev, kar pa le-ta ni storil. Zadeva, ki morda le ni tako huda in neresljiva, kot si jo nekateri razlagajo se je zaostriala in vmes je poseglo tudi občinsko sodišče v Ptuj in kakor vse kaže, bo dokončno odločitev moralo sprejeti okrožno sodišče v Mariboru.

Tudi zadnja seja delavskega sveta ni prinesla bistvenih sprememb, razen nekaterih sklepov, ki pa bodo v bližnji prihodnosti stanje v podjetju še otežkočili. Po nekajurni debati, v kateri so kar deževali očitki na Š. Požlepa, je delavski svet sklenil, da bo dal dosedanjemu direktorju odpoved, ker zanj v podjetju ni primernega delovnega mesta, oziroma je eno, ki je trenutno zasedeno in ki po mnenju strokovne službe, kakor je na sestanku izjavil Š. Požlep, v tovarni sploh ni potrebno, kar pa samo potrjuje dejstvo, da se kolektiv hoče rešiti strokovnjaka in dipl. inž. Štefana Požlepa, ki je dosedaj zelo uspešno vodil eno najmočnejših delovnih organizacij v ptujski občini.

Občinsko sodišče v Ptuj, ki je zadevo reševalo na prvi stopnji, je sodilo v prid Š. Požlepa, kar pa je delavski svet v TAP še bolj razburilo in je sklenil, da se bo pritožil na drugostopenjsko sodišče. V bistvu gre samo za princip obeh — delavskega sveta in bivšega direktorja. Gre zato, zakaj ni delavski svet obvestil Požlepa o izidu volitev. Izgovarjajo se češ, da niso vedeli za njegov naslov. Na seji je eden od navzočih dejal: „Štefan Požlep bi lahko pred odhodom na orožne vaje rekel, naj ga obvestimo na njegovo stanovanje v Budini 6a.“ Verjetno pa so člani delavskega sveta za direktorjev naslov vedeli tudi prej, in ga niso zvedeli šele takrat, ko se je situacija že zaostriala.

Dogodke v TAP so obravnavale tudi vse družbeno-politične organizacije tako v TAP, kakor tudi v občinskem merilu. Mnenja teh organizacij so zelo različna. Najbolj vročerkurna pa je bila nedvomno mladina v TAP, ki je celo zavzela stališče, da se direktorju (bivšemu) prepove vstop v tovarno, kljub temu da ta še ni dobil odločbe, da ni več član kolektiva. Zares popolnoma nezakonito, toda vroča kri lahko napravi marsikaj.

Ker se bo po sklepu delavskega sveta tožarjenje vleklo še dalje, je

torej vprašanje (tako ga je postavil tudi eden od navzočih na seji), kaj bo TAP imela od vsega tega in mar ne bo dobil več Š. Požlep. Opaziti je namreč, da se mnenja delavskega sveta od časa do časa spreminjajo in da tudi odnosi med posameznimi člani delavskega sveta niso najbolj urejeni. V TAP je vsem jasno, da rabijo direktorja, pa naj se ta piše kakorkoli, jasno jim je, da bodo morali čimprej objaviti nov razpis za direktorja, vedo pa tudi, da se na razpis ne bo nihče prijavil, dokler ne bodo uredili sedanjega stanja.

Štefanu Požlepu bodo za čas odpovednega roka odredili posebno sobo, kjer bo lahko preživel tistih osem ur delovnega časa. Ne želijo namreč, da bi se pojavljal v tovarni med delavci. Skoraj pravi hišni pripor za bivšega direktorja TAP. Verjetno si tega ni zaslužil.

-mn-

KRAJEVNE KONFERENCE SZDL V BISTRŠKI OBČINI

V krajevnih konferencah SZDL na področju občine Slov. Bistrica so z 1. februarjem pričeli z rednimi letnimi konferencami. V bistriški občini deluje 19 krajevnih konferenc SZDL, ki na svojih konferencah pregledujejo preteklo dejavnost in sprejemajo delovne programe za naslednje dvoletno mandatno obdobje. Ob tej priložnosti obravnavajo tudi krajevno problematiko ter volijo svoja nova vodstva in delegate za občinsko konferenco SZDL, ki bo verjetno v marcu. Volitve bodo po delegatskem sistemu. Tako bodo 40 delegatov volile krajevne konference SZDL, 20 pa jih bodo izvolili delovni kolektivi, družbeno politične organizacije in društva.

Pričakujejo, da bodo v vsej občini Slov. Bistrica krajevne konference končane do 20. aprila.

VH

SEMINAR V ORMOŽU

Komite občinske konference ZKS Ormož in občinski sindikalni svet Ormož bosta v soboto organizirala skupni seminar za člane komiteja občinske konference ZKS, sekretarje osnovnih organizacij in aktivov ZKS, predsednike komisij občinske konference ZKS, vse člane občinskega sindikalnega sveta, predsednika sindikalnih podružnic in predsednike organov upravljanja v delovnih organizacijah in enotah.

Na enodnevem seminarju, ki se bo pričel v soboto zjutraj, bo ing. agr. Ivan Kukovec, predsednik republiškega odbora za kmetijstvo, predaval na temo: Samoupravljanje in družbeno dogovarjanje ter konkretizacija samoupravnih in družbenih dogovorov. Peter Toš, predsednik komisije za samoupravljanje pri CK ZKS pa bo predaval na temo: Delovni človek v samoupravnem odnosu združenega dela po XXI., XXII. in XXIII. ustavnem amandmaju ustave SFRJ.

jr

„Povejte mi no, ali stanuje gospod Premičnik še vedno v tistem stanovanju, ki ima razgled na kaznilnico?“

„Ne, zdaj ima razgled na svoje stanovanje.“

Pri Urekovih na Mestnem vrhu

Pot me je vodila na Mestni vrh, med velike vinogradniške nasade, katerih večina je last Kmetijskega kombinata Ptuj in Ptujčanom ter okoličanom dobro znanega vinogradnika Antona Ureka. Ker mi je bila pot neznana sem se moral ustaviti pri nekaj hišah in spraševati, kje bi lahko našel tega vinogradnika. Povsod pa sem dobil isti odgovor: „Čisto na vrhu v tisti lepi vili.“ Končno mi je le uspelo najti

Ukvarjamo se tudi z živinorejo in to predvsem z mlekaricami. Navadno imamo po osem glav goveje živine. Pitanje se danes skoraj ne izplača, saj so krmila preveč draga. Popolnoma pa smo opustili tudi prašičerejo. Prvenstvena panoga našega gospodarstva pa je vinogradništvo.

Kako pa zmorete opraviti vsa ta dela in to sedaj, ko je veliko pomanjkanje kmečke delovne sile?

Sredi lepo urejenih vinogradnih nasadov stoji Urekova domačija, „tista lepa vila“, kakor ji pravijo okoličani.

„tisto lepo vilo“, v lepo urejenem terasnem nasadu vinograda pa sem našel Urekovega sina Antona pri spomladanskem vinogradniškem opravilu — pri obrezovanju vinske trte. Le-ta me je takoj napotil v hišo k očetu, ki je že precej v letih in že težko dela. V lepo urejeni kuhinji sem končno le našel gospodarja Ureka in njegovo ženo Jožico.

Beseda je dala besedo in Urekovim sem postavil nekoliko vprašanj, na katera so mi radi odgovorili.

V Ptuj na kombinatu sem zvedel, da ste največji vinogradnik v ptujski občini in imate tudi najbolj urejene vinograde. Koliko površine pa imate zasajene z vinsko trto in kako imate urejene vinograde?

Vse obdelovalne zemlje imamo 10 ha, kolikor pač določa zemljiški maksimum. Poleg tega imamo še pet ha gozdov. Z vinske trto pa imamo trenutno zasajenih 2 ha in 25 arov zemlje. V načrtu pa imamo še novi nasad v izmeri 80 arov. Če bomo teh 80 arov tudi zasadili pa je odvisno od tega, če bomo dobili kvalitetno trsje. S trsničarstvom je v naši občini vedno problem, saj sadik vedno primanjkuje, so pa tudi precej dražje kot drugod po Sloveniji. Večino vinogradov imamo že na terasah in to žični sistem, nekaj pa je še na kolih. Sin Tonček pa je povedal, da so vinogradi še mladi, saj datira pol nasada iz 1943. leta, ostala polovica pa iz 1958. leta.

Katere sorte pa največ gojite in katere vam najbolj obrodijo?

Največ imamo neuburgerja, laškega rizlinka, traminca in rizvanca. Razlike med rodnostjo skoraj ni. Vendar se najbolj obnese rizvanec.

Omenili ste, da imate 10 ha obdelovalne zemlje, verjetno se potem ukvarjate tudi z drugimi panogami. Katere so to?

Ostalo obdelovalno zemljo imamo večino puščeno v travnike.

Za delovno silo nas včasih zelo muči. Predvsem sedaj spomladi pri rezanju. Ostala dela pa opravimo večinoma s stroji. V ta namen smo kupili mali traktor ferrari s 24 konjskimi močmi. Kupili pa smo tudi druge stroje, ki so potrebni v vinogradništvu in pri ostalih opravilih na travniku. Strojno linijo za spravilo sena imamo že urejeno. Zraven strojne obdelave vinograda pa rabimo skozi vse leto še precej ljudi, kar pa nam primanjkuje.

Kolik je vaš poprečni hektarski pridelek mošta in koliko denarnih sredstev morate vložiti letno v vinograde?

Poprečno pridelamo okrog 70 hl mošta na hektar. Predlanskim, ko je bila izredna letina, smo pridelali znatno več. Tako veliki vinogradi zahtevajo precejšnje izdatke. Samo za škropiva porabimo letno okrog 2.000 din, zraven tega pa porabimo letno 3.000 kg umetnih gnojil. Računati pa moramo tudi na precejšnje izdatke za najeto delovno silo. Pri gnojenju si pomagamo tudi s hlevskim gnojem, saj vsako leto pognojimo tretjino vinogradov z njim.

Koliko pa imate davčnih obveznosti?

Letno imamo okrog 7.000 din dajatev od zemlje in socialnih prispevkov.

Kako pa je s prodajo vina?

Res je, da so s tem vedno težave. Do sedaj smo večino pridelka prodajali v Zagreb, kjer so cene moštu znatno višje kot pri nas. Nekaj pa ga prodamo tudi privatnikom.

Tako torej živijo pri Urekovih na Mestnem vrhu, to so torej vinogradniki, ki jim v naši občini ni para. Poslovil sem se od prijaznih gostiteljev in jim ob koncu zaželel obilo uspeha pri njihovem vinogradništvu.

-mn-

SEM TER TJA PO PTUJSKI OBČINI, TOKRAT

na Ptujsko goro

Krajevna skupnost Ptujška gora šteje 1357 prebivalcev, ki živijo v 6 vaseh. Od tega jih je 80 zaposlenih v tujini. Tudi po površini je krajevna skupnost precej obsežna, saj meri 1895 ha. Od tega je 841 ha gozdov, vse ostalo pa so obdelovalne površine. Žal pa je precej zemlje v hribovitih predelih Janškega vrha in drugod ter je tako slabše kakovosti.

Kljub tolikim obdelovalnim površinam, pa kmetijstvo ni zaposlilo v toliki meri, kot bi bilo pričakovati. Kmetje se še vedno ukvarjajo s starim načinom gospodarjenja in le redki so pričeli z delno preusmeritvijo. Kot je že stari pregovor, da se vse prične in konča pri denarju, tako je tudi pri ptujško-gorskih kmetih. Preusmeritev nedvomno zahteva velika finančna sredstva, ki jih pa nimajo. Kmetje imajo v tem delu Haloz sicer vse možnosti za razvoj živinoreje, vendar teh možnosti vsaj do sedaj niso izkoristili v polni meri. Problem pa je tudi z mladimi, ki nimajo interesa delati na zemlji, ampak odhajajo v industrijo ali celo v tujino. Ta problem pa se ne pojavlja samo na Ptujski gori, ampak je značilen za celotno ptujško občino. Nismo še uspeli najti načina, kako obdržati mladino na podeželju, oziroma še nismo dali kmetu takih ugodnosti, ki bi bile privlačne za mladega človeka.

DOSEDANJA BILANCA DELA JE ZELO OBSEŽNA

Že nekaj let imajo v krajevni skupnosti uveden krajevni samoprisepek, s pomočjo katerega so uspeli rešiti že marsikateri problem. Že samo dejstvo, da zberejo letno okrog tri stane milijone dinarjev ni za zanemariti. Vsekakor pa so potrebe po finančnih sredstvih mnogo večje, saj so jim neprestani trn v peti ceste, s katerimi bi radi svojim občanom odprli okno v svet in jim pomagali v njihovem, že tako težkem položaju. Pri vseh takih akcijah se prebivalci izkažejo, ki v veliki meri prispevajo po svojih zmogljivostih, v večini primerov pa so jim priskočile na pomoč družbeno-politične in gospodarske organizacije, predvsem pa skupščina občine Ptuj in Gozdno gospodarstvo. Na ta način so realizirali že precej načrtov, mnogi pa so še v planu.

Pred nekaj leti verjetno nihče ni pomislil, da se bo lahko z avtomobilom pripeljal na Janški vrh, na to priljubljeno izletniško točko v tem okolišju. Vendar cesta še ni končana, ker imajo v načrtu povezati Ptujško goro z Janškim vrhom s posebno cesto, ki bi bila istočasno nekaka bližnica in bi povezovala precej kmetij. Dokončali so tudi stransko cesto iz Lovrenca na Ptujško goro, kjer sta sodelovali obe krajevni skupnosti. Precej težav so imeli z gradnjo ceste na pokopališču, kateri so nekateri celo nasprotovali. Toda zmagala je dobra volja večine in cilj je bil dosežen. Dolg bi bil seznam vseh cest, ki so jih dosedaj napravili ali rekonstruirali.

Poleg tega pa niso zapostavljali tudi drugih potreb. Lani so Gorčani končno dobili vodovod, na katerega je priključenih trideset gospodinjstev. Tudi tu jim je pomagala skupščina občine, ki je prispevala 4.500 dinarjev, vse ostalo pa so prispevali krajsani sami.

Dela in načrtov pa s tem ni konec. Verjetno imajo le-teh še več, kot so

do sedaj že naredili. Čaka jih še preureditev pokopališča, za katerega pravijo, da je ogledalo vsakega kraja. In to ogledalo hočejo urediti. Njihovo pokopališče, ki leži na hribočku ob vasi je nujno potrebno nove ograje in mrliške veže. Hudi problem pa je za celotno krajevno skupnost prav šola, ki je bila zgrajena leta 1900 in je nujno potrebna renoviranja, sicer obstoja nevarnost, da se bo porušila. Načrti za renoviranje so že narejeni in jih je v višini 10.000 dinarjev plačala krajevna skupnost sama. Obnova šolskega poslopja pa bo veljala mnogo več kot krajevna skupnost zmore in so krajsani zato v velikih skrbeh. Poleg vseh skrbi in načrtov, pa se ne morejo

Pogled na Ptujško goro, z ogromno gotško cerkvijo v sredini

NEŽKI ZEMLJAK V SLOVO

V nedeljo se je na pokopališču v Vidmu pri Ptujju zadnjič poslovilo nekaj sto prebivalcev Vidma in Haloz, zlasti še Dravinjskega vrha, kjer je bila doma in Vareje, kjer je tekla zibelka NEŽKE ZEMLJAK, rojene Ivančič, ki ji je zahrbtna in kruta bolezen pretregala nit življenja.

Nežka Zemljak

Nežka se je rodila pred petinpetdesetimi leti v Vareju, se izučila za šiviljo ter bila vseskozi zaposlena v Tovarni perila in konfekcije DELTA v Ptujju, kamor se je dan za dnem in

rešiti glavnega problema, to je ureditev krajevnih cest. Morali bodo gramozirati cesto iz Stogovca v Krapino, katere zemeljska dela so že končana. Občani tega predela so sami zbrali nad 10.000 dinarjev, kar je hvale vredno. Vendar bo brez gramozila njihovo delo in trud zastoj. Skratka, na Ptujski gori se je upravičeno pojavila „cestna mrzlica“, kajti zavedajo se, da je urejena cesta velika pridobitev vsakega kraja.

TURIZEM

Znano je, da v poletnih mesecih prihaja na Ptujško goro veliko število turistov, ne samo domačih, ampak tudi od drugod. Nekateri prihajajo iz verskih razlogov, drugi pa zopet zaradi lepote kraja, predvsem pa zaradi zgodovinske in umetniške tradicije ptujško-gorske cerkve. Zato ni nobenih dvomov, da imajo Gorčani veliko možnosti za razvoj turizma.

Nedvomno pa jim je zaradi neurejenih razmer odplaval že mnogokateri prepotrebni dinar. V krajevni skupnosti sicer obstoja turistično društvo, ki pa ima za svoje učinkovito delovanje zelo malo možnosti. Zakaj tako? Kot prvi in poglavitni vzrok so našli slabe ceste, ki peljejo na Ptujško goro. Kdor je enkrat prišel na Goro, se zaradi slabih cest ne vrne več. Vsekakor pa bi bilo potrebno urediti gostinski lokal z nekaj tujskimi sobami in z nekaterimi rekreacijskimi zadevami, ki jih zahtevajo današnji gostje. Ravno to pa na Ptujski gori manjka. V poletnih mesecih, zlasti še ob nedeljah se dogaja, da se nabere toliko turistov, da gostilničar ne more ugoditi željam vseh. Zato ni čudno, da padajo neupravičene kritike na račun gostinstva. Na prvi pogled so to morda malenkostne ugotovitve, ki pa imajo velike in negativne posledice.

NAJAKTIVNEJŠI SO GASILCI

Ptujsko gorsko gasilsko društvo, ki je nedvomno najaktivnejša organizacija v krajevni skupnosti, je bilo ustanovljeno 1934 leta. Šteje pa poleg mladinske desetine še 21 aktivnih in 200 podpornih članov. Zgodovina društva je bila zelo težka. Kljub težkemu in napornemu delu pa so gasilci sodelovali v mnogih akcijah od požarov do raznih tekmovanj in so tako uspeli ohraniti družbi milijonske vrednosti, ki bi jih lahko terjale razne nesreče. Do nedavnega so imeli velike težave z nabavo opreme. S pomočjo družbeno-političnih organizacij, prispevkov občanov, kakor tudi lastnih sredstev pa so nabavili kompletno gasilsko opremo in tudi novi avtomobil, kar jih je veljalo sedem starih milijonov. Od tega so ostali dolžni samo še dva milijona, za kar upajo, da bodo kmalu vrnili. Velik problem pa je bila voda in so v ta namen na trgu zgradili vodni zbiralnik z 35.000 m³ vode. Pri svojem delovanju imajo gorski gasilci eno in to veliko prednost. So namreč na zelo razgledni točki, s katere je moč opaziti požar na veliko razdaljo in zato lahko čestokrat prvi opozorijo na nevarnost tudi druga društva.

Organizacija ZZB je precej aktivna in je na nedavnem občnem zboru obravnavala nekatera zelo važna vprašanja doma in po svetu. Zelo kritično je ocenila nedavne dogodke na Hrvaškem in posvetila veliko pozornosti nedavnemu obisku ameriškega predsednika v LR Kitajski. Zavzemali pa so tudi za podporo nekaterim siromašnejšim članom, ki živijo v zakotnih in hribovitih predelih krajevnega skupnosti. Krajevna organizacija ZZB šteje trenutno še 46 članov.

Pred nekaj leti je bilo na Ptujski gori kulturno življenje precej živahno. Čestokrat so domačini, predvsem mladi, zaigrali to ali ono igro, ki so jo občani z zanimanjem in navdušenjem sprejeli. Z odhajanjem mladih v mesta in tujino pa je stara tradicija zamrla. Verjetno se morajo Gorčani zahvaliti prvovalnosti in dobri volji nekaterih mladincev in članov kulturnega društva, da bodo v nedeljo zopet lahko gledali ljudsko igro z naslovom „Danica oprosti“, v izvedbi domačega ansambla. Težave, ki jih imajo tako amaterske, vaše dramske skupine so nedvomno jasne, zato jih ne gre ponavljati. Vedno primanjkuje denarja, kostime si mora vsak igralec preskrbeti sam, itd. S temi problemi so se srečevali in se še srečujejo tudi Gorčani. Kljub temu pa jim je le uspelo doseči svoj cilj. V nedeljo bo torej premiera, najprej pred domačo publiko, pozneje, pa bodo nastopili še v bližnjih krajih (Naraplje, Majšperk, Lovrenc itd.) Upajo pa, da se jim bo trud izplačal.

F. H.

MIRKO ŠOŠTARIČ:

Izleti v ptujsko okolico in preteklost

(Nadaljevanje)

Vendar — vrtno se v dolino Pesnice: pod Pernico leži sredi doline pri Šikerju velik ribnik Pristava; nekoč je v njem cvetel vodni orešek in nešteti lokvanji so krasili vodno gladino, enako tudi rumenocvetni palokvanji (ki se razlikujejo od blatnika!), ob obali pa so trstika, rogoz in perunika dopolnjevali jezerski ambient, ki so ga pozivljale številne vodne ptice; z regulacijo Pesnice pa se je vodna gladina precej dvignila in poplavlila vodno rastlinstvo — se bo morda še kdaj obnovilo? Isto se je zgodilo v ribniku Komarnik pri Črnem lesu. Kmalu za Šikerjem se cesta prevlazi čez sleme in pelje mimo baročnega znamenja, okoli katerega se je spleta ljudska pripovedka o dekli Lenki in pohotnem graščaku, katerega žrtev je postala; na strehi znamenja je še pred leti rasel stoletni bor, ki ni dosegel niti en meter višine. O isti Lenki pa baje tudi pripovedka o črnem križu pri Hrastovcu — stal je v Črnem lesu tik nad cesto na prevalu že onstran ribnika Komarnika, ki se je nekaj prav tako odlikoval po lepi zarasti vodne flore. Na južni strani doline se na nizkem holmu dviga mogočna gmota Hrastovca, ki izredno markantno obvlada dolinsko panoramo od omenjene kapelice pa do novega motela v Črnem lesu. Grad je omenjen že leta 1265, današnja oblika pa je dobil šele leta 1666, leta 1810 je bilo v gradu treh šestdeset soban. Tu je živel tudi vipavski rojak, Ziga Herberstein, pisec prve knjige o Rusiji: De rerum Moscoviticarum commentarii — 1549, ki jo je opisal po spominih na potovanje kot cesarski poslanec na moskovskem dvoru v letih 1516—1518. Pred grajskim vhodom stoji lepa lipa; debloma premer nad 130 cm.

Pod hrastovškim gradom je več ribnikov, v katerih raste vodni orešek redki palokvanj in seveda beli lokvanj. To so bili nekoč ribogojški ribniki, kakršnih je bilo nekoč v Slovenskih gorah več kot sto, danes pa jih ni več kot morda deset — drugi so opuščeni. Južno od Hrastovca pokrivajo mešani gozdovi apnenčevo višavje z mnogimi kraškimi vrtačami, 40 m dolgo in 12 m globoko podzemeljsko jamo v Preski gori. Kamnolomi litavskega apnenca so v Strmi gori in Šetarovi. V hrastovškem gozdu in pri kmetu Smerdelju so bili partizanski bunkerji; zaradi izdaje sestanka aktivistov lenarskega okraja so Nemci iz zasede ustrelili partizanko Elo Kristl-Tanjo. Na Strmi gori, v Jablancah in Zg. Voličini je več skupin rimskih gomil: prav skozi osrednje Slovenske gorice sega pas, v katerem so rimski grobovi posebno pogostni — od Gomi- le pri Vurberku do G. Radgone. Kaj je bilo vzrok take zagostitve naselitve? Morda boljše možnosti za poljedelstvo, morda celo jantarska pot, kateri je sledila gotovo tudi kakšna rimska cesta od Ptujja do Radgone, mimo Lenarta, Gradišča in morda Negove? Eno od največjih gomilnih grobišč vidimo v Trotkovi s 57 gomilami, drugo s 50 gomilami je v Oseku neposredno nad kamnolomom pri Poliču: tu je videti kamnolom litavskega apnenca v rovu na zahodnem pobočju, kjer so tudi že Rimljani izkoriščali kamen. V severnem pobočju je v Oseku v gozdu videti več sto metrov

dolge odkope in rove oseškega peščenega apnenca, ki ga še danes lomijo na enak preprost način kot v rimski dobi.

Nadaljevanje prihodnjic

Zbirka narodopisnih predmetov se hitro povečuje

Obiskovalci, ki daljše obdobje niso obiskali oddelka študijske knjižnice v Matični knjižnici Slov. Bistrica, bodo obstali in se čudili prijetni spremembi, ki prav „mojstrsko“ dopolnjuje mnoge znanstvene knjige.

V prostoru knjižnice skoraj ni več mesta, kamor bi lahko še kakšno stvar postavili. Po zaslugi ravnatelja knjižnice Miljutin-a Arka in nekaterih občanov je študijska knjižnica postala zbirališče narodopisnega blaga „v malem“. Morda danes temu lahko rečemo tako, toda uspeh, kakršnega je doživela pred nekaj meseci vznikla pobuda ravnatelja knjižnice, je preseгла mnoga pričakovanja. Med prebivalci bistriške občine je naletela na veliko razumevanje in pomoč, da sedaj ne mine skoraj dan, da se ne bi v knjižnici oglasil darovalec iz bližnje ali daljnje okolice s predmetom, ki je še pred 80,100 ali tudi stoletji služil svojemu namenu, danes pa ga je že prekrila debela plast prahu, pozabljene na podstrešju ali kakšnem kotu domačije.

Današnja podoba študijske knjižnice je tako z blizu 200 (število se vsakodnevno veča) zbranimi ali podarjenimi predmeti postala pravi narodopisni muzej v malem. Med razstavljenimi predmeti je največ gospodinjstvske posode in pribora in orodja za opravljanje domače obrti. Posebne pozornosti so vredni kolovrati, zbirke loncev vseh velikosti, trlica, tramež, burklje, pa lonec bakus, česlesnik še in še bi lahko naštevali za nas že mnogokrat pozabljeni imena domačih predmetov, ki so pred leti sestavljali nepogrešljiv del življenja, v črni kuhinji, hiški, cimru in še kje, danes pa jih že mnogi ne poznamo pa tudi namena njihovega uporabljanja ne moremo ugotoviti. Kako bi pa lahko to ugotavljali, saj nekoč nepogrešljiva in topla črna kuhinja ostaja „živa“ samo še v najoddaljenejših hribovskih predelih pa še tam hitro izginja s prihodom električnega toka, ki prinaša s seboj mnoge spremembe, predvsem pa udobnejše življenje. Električni hladilniki, pomivalne mize, štedilniki na tekoča in plinska goriva, mikserji, pekači pa stroji za obdelovanje njiv, sadovnjakov in še bi lahko naštevali stvari, ki so potisnile v ozadje kolovrate, trlice, cepine, glinasto posodo, možnarje in številno drugo orodje. Nekateri od teh stvari so že našle svoje novo zatočišče, druge pa ga še bodo v bistriški knjižnici, kjer bodo prihodnjim rodovom prikazovale način življenja prednikov. Do sedaj je v knjižnici zbranih že skoraj 200 najrazličnejših predmetov iz območja občine, od katerih posamezni predstavljajo že pravo bogatstvo minule kulture.

Zbirka narodopisnih predmetov je

IZOBRAŽEVANJE V POLNEM TEKU

Delavska univerza Ptuj končuje kmetijska predavanja. Skupno je bilo 110 predavanj v 18 krajih. Povsod je bila udeležba zadovoljiva in tudi zanimanje za predavanja ni izostajalo, kar potrjuje dejstvo, da so si kmetje zaželeli še več podobnih predavanj. Uslužbenci DU v Ptujju pa zagotavljajo, da bodo drugo leto zopet organizirali podobno dopolnilno izobraževanje za kmete. Teme pa bodo izbirali po želji slušateljev.

V tovarni SIGMA se je pred kratkim končal seminar iz varstva pred požarom, ki je trajal 12 ur in ga je od

20 slušateljev 15 uspešno končalo. Seminar je obsegal tri teme in sicer: požarna preventiva, osnove gorenja in gašenja in uporaba sredstev za gašenje. Ker tako obliko izobraževanja od DU zahteva zakon, upajo, da jim bodo tečaji uspeli tudi v drugih podjetjih.

Prejšnjo soboto se je končal tudi tečaj za upravljavce težke gradbene mehanizacije, ki je trajal 215 ur. Od 21 slušateljev se jih je k izpitu prijavilo 18. Izpiti je opravilo približno 80% slušateljev, ki bodo prejeli potrdilo o opravljeni kvalifikaciji in potrdilo o opravljenem izpitu iz varstva pri delu. Tečaj je bil organiziran v sodelovanju z mariborsko DU.

V bližnji prihodnosti se bo pričel tudi začetni in nadaljevalni tečaj za šivilje. Zanimanje zanj je zelo veliko in bo trajal 80 ur. Kakor je že stara navada, so neprestano v teku tečajji kot stalne oblike izobraževanja. To so večerne osnovne šole, jezikovni tečajji in večerne ekonomsko-komercialne šole.

Pred durmi pa je nova večerno politična šola, ki jo ob sodelovanju z DU pripravljata občinska konferenca ZKS Ptuj. Ta šola je bila v Ptujju ustanovljena 1958 leta in jo je do sedaj obiskovalo že precejšnje število slušateljev. Pričela se bo 7. marca in bo končana v drugi polovici aprila. Zajemala pa bo naslednje teme: politični sistem Jugoslavije, smernice in tendence našega gospodarskega razvoja, obča sociologija, samoupravljanje, zavestne subjektivne sile naše družbe in mednarodni odnosi. Predvidoma bo šola trajala 36 ur. Zanimanje za večerno politično šolo je zelo veliko in se je do sedaj prijavilo 42 slušateljev.

-mn-

VH

Skoraj vsak dan se zbirka poveča za nov predmet, prav tako pa narašča tudi zanimanje občanov za predmete iz preteklosti.

FANIKA BERDNIK: ČASA, KI SEM GA POSVETILA GASILSTVU, MI NI ŽAL

Služba, gospodinjstva opravila in še druge dolžnosti v družinah so za žene velika obremenitev, ki le redkokateri omogočajo aktivno delovanje v družbenem življenju.

Posebno slaba je udeležba žensk v delovanju gasilskih društev, čeprav si gasilske zveze in društva zelo prizadevajo, da bi jih pridobile v svoje vrste.

Glede na vse to je 12 let delovanja Fanke Berdnik v IGD Steklarne v Slovenski Bistrici eden izjemnih primerov. Se več, Fanka je bila skupaj z Viktorjem Dvoršakom in Karlom Korenom soustanoviteljica društva, ki šteje danes 40 aktivnih in 87 podpornih članov, ki pa se po dejavnosti uvrščata med najuspešnejša v bistriški občini.

Od ustanovitve društva (1957) pa vse do svoje upokojitve je Fanka Berdnik v društvu aktivno delovala. Vodila je blagajniško poslovanje, sodelovala je v komisijah in opravljala druga dela, ki jih je organiziralo društvo.

ČASA, KI SEM GA POSVETILA GASILSTVU, MI NI ŽAL, je ponovno izjavila na zadnjem rednem letnem občnem zboru društva, kamor jo redno povabijo. Na zadnjem so ji izročili pismeno priznanje za dolgoletno delo.

VH

Republiško prvenstvo v spomladanskem krosu

V nedeljo, 27. februarja je bilo v Ljubljani republiško prvenstvo v spomladanskem krosu, ki se ga je udeležilo 250 tekmovalcev iz 16 slovenskih klubov in društev. Tekmovali so v vseh kategorijah od mlajših mladincev do članov. Na prvenstvu so sodelovali tudi atleti TVD Partizan Ptuj. V boj so poslali tri ekipe in nekaj posameznikov. V kategoriji mlajših mladink je bila najboljša Ptujčanka Nada Vrblj z osvojenim 8. mestom. Kot ekipa so bile mlajše mladinke iz Ptuja na 5. mestu. Za sabo so pustile Velenje, Olimpijo in Branik. Zmagale so pripadnice ŽAK Maribor. Pri ml. mladincih sta Ptujčana Miki Prstec in Janko Kozel osvojila 8., oz. 9. mesto. Ekipno pa so tekači iz Ptuja zasedli dobro 4. mesto pred Kladivarjem, Ljubljano, Črnomljem itd. Tu je zmagala ekipa iz Velenja. Pri starejših mladincih se je

po pričakovanju najbolje izmed Ptujčanov uvrstil Tonček Stajnik in sicer na 12. mesto. Zelo dobro je tekkel Ljubo Čuček in osvojil 15. mesto. Ekipno so pristali na 6. mestu. Članice niso bile kompletne, ker nekatere dobre tekmovalke iz neznanih razlogov niso prišle na tekmovalje. Kljub temu, se je Nežika Vrblj kot edina Ptujčanka hrabro borila in osvojila dobro 6. mesto. Z nekoliko več treninga pa bi bila lahko celo tretja.

Ceprav atleti iz Ptuja niso s krosa prinesli nobenih medalj, so dosegli mnogo več, kot se je pričakovalo. Vedeti je treba, da se atletika v Ptuj boril z velikimi materialnimi in kadrovskimi težavami in da bo še treba mnogo trdega dela, preden bo dobila tisto mesto, ki ji gre. Tekmovalce je vadal in pripravil prof. Milan Cimerman.

OP

OSNOVNA ŠOLA IVANA SPOLENJAKA, PTUJ

razpisuje za določen čas (od 15. marca do 30. junija 1972)

DELOVNO MESTO UČITELJA ZA TELESNO VZGOJO, PR ali P.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Delovna skupnost Dijškega doma Ptuj razpisuje

PROSTO DELOVNO MESTO VZGOJITELJA

za določen čas. Pogoj za sprejem je višja izobrazba pedagoške smeri.

Prijavi je treba priložiti dokazilo o strokovni izobrazbi, življenjepis in navedbe dosedanjih zaposlitev.

Razpis velja 15 dni po objavi, oziroma do zasedbe delovnega mesta.

Kandidati naj pošljejo prijave na naslov:

Delovna skupnost DIJAŠKI DOM, PTUJ, Prešernova 29.

VLOM V ORMOŠKO ZARJO

V noči od petka na soboto sta ali so do sedaj še neznan storilci vlomili v upravne prostore trgovskega podjetja Zarja Ormož.

V notranjost prostorov so prišli tako, da so vlomili vrata z dvoriščne strani. V prvem nadstropju so najprej vlomili štiri vrata različnih pisarn. Očitno so iskali blagajno. Po krajšem času so jo tudi našli, pa ne eno, ampak kar tri. Odprli so prvo, vendar brez koristi, ker so bili v njej samo vrednostni papirji. Druga najnovejša, v kateri je bilo približno 7 milijonov starih dinarjev pa je bila tako trd oreh, da zaradi pomanjkanja časa vlom ni uspel. Zjutraj okrog pete ure sta namreč prišla čistilka in kurjač ter

se glasno pogovarjala na dvorišču. Čistilka je bila še posebej jezna, ker mogla odpreti vhodnih vrat. Bila namreč zaklenjena s čisto novo ključavnico. Storiteli so se očitno ustrašili, pustili vse in zbežali skozi okno. So storili tako, da so sneli dve zavesi jih zvezali in se po njih spustili v ulico.

Pozneje so ugotovili, da „trtatov le ni bil zamen. Iz spodnjega dela blagajne so odnesli približno 20 starih tisočakov. To pa je tudi v Organi tajništva za notranje zadeve primer raziskujejo. Če se bo kaj izločilo, vas bomo obvestili.

Storiteli so pobegnili skozi okno.

OBČINSKA PRVENSTVA

Občinska zveza za telesno kulturo tudi v zimskih mesecih organizira razna tekmovanja in sicer za srednje šole in društva TVD Partizan. Občinsko prvenstvo v šahu je bilo v predtekmovalju končano ter so se v zaključni del tekmovanja uvrstile naslednje ekipe: Dornava, Videm, Kidričevo in Majšperk, ki bodo tekmovalce za naslov občinskega prvaka, dočim se bodo za uvrstitev od 5. do 8. mesta borile ekipe Zavrča, Lovrenca, Hajdine in Markovce.

V namiznem tenisu, ki se prav tako odvija v dveh skupinah pa so bili doseženi naslednji rezultati: Rogoznica—Ptuj 5:0, Hajdina—Lovrenc 5:0, Ptuj—Hajdina 0:5, Majšperk—Rogoznica 2:5, Hajdina—Majšperk 5:3, Majšperk—Lovrenc 5:0, Rogoznica—Hajdina 5:3; ZMS—Ptuj: Prvenci 5:0, Prvenci—Kidričevo 0:5, Kidričevo—Stojnci 0:5, Dornava: ZMS—Ptuj 0:5, Kidričevo—Dornava 5:2, Stojnci—Prvenci 5:1, Dornava—Stojnci 4:5, ZMS—Ptuj—Kidričevo 5:0;

Trenutno je stanje na lestvici naslednje: Rogoznica, Hajdina, Majšperk, Lovrenc in Ptuj ter v II. skupini ZMS—Ptuj, Stojnci, Kidričevo, Dornava in Prvenci.

Ekipe morajo odigrati v nedeljo še zadnje kolo, nakar bosta znana dva finalista iz vsake skupine.

V košarki, ki se igra v osnovni šoli F. Osojnika Ptuj, tekmuje pet društev TVD Partizan in so bili doseženi v prvih treh kolid naslednji izidi: Rogoznica—Prvenci 5:73, Hajdina—Kidričevo 70:39, Prvenci—Hajdina 39:91, Markovci—Rogoznica 32:45, Hajdina—Markovci 115:36, Kidričevo—Prvenci 39:29. Lestvica je naslednja

Hajdina	3	3	0	276:114	6
Prvenci	3	1	2	141:135	2
Kidričevo	2	1	1	788:99	2
Markovci	2	0	2	68:160	0
Rogoznica	2	0	2	50:105	0

S tem vodstvom si je ekipa Hajdine že zagotovila naslov prvaka občine. Dočim se bodo ostale ekipe borile za čim boljšo uvrstitev na lestvici.

SADNA DREVESCA, brajndne sadlne lastne proizvodnje in drevesca Kmetijskega zavoda Maribor lahko po želji naročite v drevnicah Frančka Holca pod Gomilo 1, p. Jursinci

GRADBENO BARAKO 3 x 4 metrov Orešju pri Ptuj u poceni prodam. Iskanje Kostajnske, tel. 81-988 p. S. Bistrica, Zg. Bistrica 16.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v centru Ptuja za enosobno ali garsonero v bloku. Naslov v upravi.

ODDAM poslovne prostore. Emašga, Vrazov trg 1, Ptuj.

KUPIM lahek navadni voz za vprego par krav ali zamenjam ozkotirnega vprego ene krave. Kupim še ročnim mlin za grozdje. Naslov v upravi.

RAZNO RABLJENO sobno pohištvo in zložljivo posteljo prodam. Panoška 4, Ptuj.

PRODAM FIAT — zastava 750, največji tip v voznom stanju. F. Kovčič Trstenjakova 9, Ptuj.

PRODAM SENO in koruznico. B. Kovčič 73, p. Markovci pri Ptuj.

KOMPLETNI HIŠNI vodovod prodam. Toplak, Spuhija 43.

IŠČEMO ŽENSKO k dvoletnemu otroku za 8 ur dnevno. Jožica Hojnik Štrafelova ul. 1, Ptuj (Budina).

PSA VOLČJAKA ugodno prodam. Ptuj, Na tratah 2.

PRODAM ŠKOPE, semenski krosnjak „igor“ in sadike trte (vlačence). Vpisajte v Podvrcih št. 15.

Uspešni ormoški rokometiši

Minuli petek zvečer so člani rokometnega kluba tovarne Jože Kerenčič, Ormož razpravljali o svojem delu. Obdobje od ustanovitve kluba, avgusta 1970, do danes je za ormoške rokometiši in njihove simpatizerje pomenilo obdobje oživiljanja športa v Ormožu. Pred tem se je nekaj mladih podilo z žogo po Mestni grabi in neorganizirano tekmovalo med seboj. Telovadno društvo Partizan je bilo (in je še) neaktivno in mladih ni imel kdo organizirati. Da bi te športno navdušene mladince organizirali, so dali pobudo dolgoletni športni delavci. Njihova prizadevanja so rodila uspeh in tako se je formaliziral rokometni klub. Tovarna Jože Kerenčič, Ormož je grabi s svojo sindikalno organizacijo pomagala pri ustanovitvi in nudila tudi prva finančna sredstva, zato se klub tudi imenuje po tej tovarni.

Ze nekaj dni po ustanovitvi kluba je bilo opaziti dobre rezultate. Začeli so se redni treningi, organizirali pa so tudi prve prijateljske tekme.

Klub se je včlanil v murskosoboško tekmovalno področje in že po prvih prvenstvenih tekmah prevzel vodstvo v ligi in ga obdržal do konca.

Po osvojitvi prvega mesta v pomurski ligi se je klub uvrstil v višji razred tekmovalja, to je v področno roko-

Sedaj tekmujejo v zimski pomurski ligi in so po petem kolu na drugem mestu.

Največja težava kluba so nedvomno finančna sredstva. Športno navdušenje je premalo. Vir delovanja in uspeha so tudi finančna sredstva. Ob ustanovitvi so od ustanovitelja dobili 400 starih tisočakov in jih porabili za nakup opreme. Nekaj članov UO je pričelo obiskovati podjetja, vendar so v večini primerov naleteli na gluha ušesa. Le redke delovne organizacije so odobrile manjše zneske. V zadnjem trenutku je priskočila na pomoč občina in rešila finančno krizo. Kljub vsem tem finančnim težavam pa gledajo optimistično v novo sezono. Upajo, da bodo zbrali dovolj sredstev za redno delo. Sicer pa so zelo skromni. Večkrat so bili (in še bodo) zadovoljni z pičlo malico, čeprav so bili „na terenu“ do poznega popoldneva. Pri štednji skromnih denarnih sredstev je pomagala tudi tovarna Jože Kerenčič s tem, da je brezplačno uredila nekatere funkcionalne zadeve. Pohvala pa gre tudi posameznikom, ki so s svojimi avtomobili pomagali pri prevozih igralcev in podobno.

Glede discipline so si odkrito povedali, kaj je bilo prav in kaj narobe.

KRMILA SEM GOZDNE ŽIVALI

Bilo je nekega dne, ko sem se sankala. Ko sem se pripeljala po bregu navzdol, sem videla tri srnice, kako so v snegu iskale hrano. Zasmilile so se mi, zato sem naslednji dan napravila male jasi in jih odnesla v gozd. S seboj sem nesla hrano in jo naložila v jasi. Potem sem se skrila in opazovala. Prišla sta dva zajčka in skupina srnic. Bile so zelo plašne. Dolgo nisem upala iz skrivališča, ker sem se bala, da jih bom prepodila.

Ko so se najedle, so šle k izvirku in se napile. Nato so odskakljale v gozd. Srnam večkrat nastavljam hrano in sem vesela ko vidim, da so jasi prazne.

MARIJA TRAFELA,
5. raz. OŠ PODLEHNIK

SPRILA SEM SE ZA NIČ

Iz svetlih in senčnih trenutkov je stkan naš vsakdan. Lepo je, kadar se veselim nastajajočega dne, lepo, kadar uspešno opravljam vsakdanje naloge, lepo je zlasti takrat, kadar svoje svetle trenutke delim z domačimi, s svojimi sošolci, z vsemi, ki me obdajajo. A sonce sreče ne sije vsak dan. Vsak človek ve za puste dneve vsakdanjosti, za ure slabega razpoloženja in nelagodnosti. Takrat si sprt s svojo okolico in nezadovoljen z vsem, kar počneš. V takem razpoloženju pa se namesto, lepe besede poslužiš besede, ki užali, svojo slabo voljo pokažeš z jezimi očmi, z neprimernim gibom glave, rok, celega telesa. Za svoje slabo počutje pogosto kriviš osebe, ki te trenutno obdajajo. Pozabiš na vljudnost, pozabiš z nasmehom ublažiti kisel obraz, pozabiš z dobro voljo popraviti izrečeno neprimerno besedo. Takrat pa ti tvoja okolica reče: „Vstala si z levo nogo!“ Če pa okolica tvojo nevljudno besedo in tvojo nestrpnost vrača milo za drago, nastane spor. Spreš se pogosto za nič.

To se tudi meni večkrat zgodi. Vem, sama sem kriva, če pridem kdaj v spor s svojo okolico.

Kako poteka dan, ko se sprem za prazen nič, bom skušala opisati.

Bilo je v šoli pri tehničnem risanju. Tehnično risanje pa zahteva natančnost. Vsaka, še tako majhna nepravilno potegnjena črta ali pika, povzroči, da izdelek ni lep. Ko sem ravno hotela dve črtici združiti, me je nekdo sunil v desno roko in z rediperesom sem zarisala grdo krivuljo po risbi. Jezno sem pogledala okoli. Sošolka me je po nerodnosti, ko se je sklonila pod klop, sunila v desno roko. Skoraj prestrašena se je zazrla vame, jaz pa sem ji siknila besedo, vzeto iz živalskih vrst. Žival, s katero sem imenovala v trenutni jezi svojo sošolko, je pohlevna, navdve koristna domača žival, a za mojo sošolko je pomenila grdo psovko. V hipu sem se zavedala svoje nepravilnosti, a bilo je prepozno. Sošolka se je obrnila stran od mene in ko sem jo v odmoru nagovorila, me je prezrla.

Tako sem se sprla za nič s svojo sošolko. Jutri ali pojutrišnjem bova spet govorili, a neprijeten spomin bo ostal najbrž še dolgo, v moji sošolki in v meni.

VESNA VREŠ
uč. 8. e razreda OŠ
Slovenska Bistrica

KAJ BI BILO, ČE BI BILA ČEBELA

Rada hodim v naravo in večkrat se sprehajam po gozdovih, ob potoku in včasih tudi po gmajni. Zelo sem vesela, ko pride tisti čas, ko zadiši po cvetju jablan, sliv, hrušk, češenj in drugih rastlin, ko se narava obarva, dnevi pa so daljši.

Nekega jutra sem sanjala, kako sem šla v vas, kjer je bil velik sadovnjak. Sprehajala sem se med košatimi drevesi in v grmovju sem si utrgala šopek cvetja bledordečih divjih jablan. Tudi mačice so bile tam in trobentice so se mi smehljale. Vesela sem bila, ker je prišla pomlad, katere se vedno tako veselim. Nenadoma se je zgodilo nekaj čudnega. Spremenila sem se v čebelico. Letala sem z drevesa na drevo in nabirala sladke med. Tekmovala sem s svojimi prijateljicami čebelicami. Letala sem daleč v gozdove, kjer so bile divje dišeče češnje. Frfotala sem okrog ljudi, vendar jih nisem dražila, saj sem vedela kako neprijetno je človeku, če mu leta čebela okrog ušes. Vesela sem bila svobode. Ni se mi bilo treba učiti in opravljati neprijetnih opravil. Delo, ki sem ga svobodna ljubila, je bilo vedno bolj živahno. Kmalu pa je legel mrak in morala sem zbrčnati v svoje skrivališče. Noč sem preživela mirno in vesela sem bila, ker je bilo lepo vreme. Zjutraj sem zopet poletela med cveteče češnje nabirat med.

Prebudila sem se in kmalu sem zvedela, da so to bile le sanje. „Oh, kako sem srečna ob tako prijetnih sanjah,“ sem si govorila. Zamislila sem se in sem rekla: „Kaj bi bilo, če bi res bila čebelica?“ Nasmejala sem se sama sebi in kmalu je bil moj obraz zopet resen.

MILENA LOZINŠEK,
7. raz. OŠ PODLEHNIK

Ekipa ormoških rokometišev ob startu v pomurski ligi. V zadnji vrsti na skrajni levi stoji predsednik kluba Martin Kramar, na skrajni desni pa tehnični vodja kluba Fric Havlas.

metno cono. Tudi tu žanje velike uspehe, saj je po svojem delu tekmovalja na petem mestu.

V času svojega obstoja je sodeloval tudi v tekmovalju za pokal maršala Tita in v finalu področno-pomurske cone izgubil z Radgono. Tudi ta uspeh je vreden pozornosti, saj je v predtekmovalju izpadlo veliko močnejših in starejših klubov.

Večjih disciplinskih prekrškov ni bilo, tisti manjši pa so bili pravočasno odklonjeni in je bilo potem vse v redu.

Vsekakor so dosegli svoje velike uspehe le z vztrajnim prizadevanjem in vestnim delom.

Za predsednika kluba je bil ponovno izvoljen Martin Kramar.

JR

VINOGRADNIŠTVO V JUŽNI AFRIKI

(Nadaljevanje s 6. strani)

rodni okolišji tega področja so okrog mest: Constantia, Stellenbosch, Paarl, Malmesbury in Tulbagh.

Vinogradniško področje „Mali karoo“ leži severno od „Drakensteinskijh gora“, nadmorsko nekoliko višje od popreje opisane obmorskega vinogradniškega pasu in ima nekoliko bolj surovo klimo. V tem predelu pada le 20 do 30 cm dežja na leto, tako, da je potrebno vinsko trto zalivati. Zemlja je tukaj aluvialnega porekla, izjemno rodovita, pa je zaradi tega rodnost vinske trte visoka.

Na tem sorazmerno malem vinogradniškem področju se pridobiva veliko različnih vin, predvsem bela in rdeča muškata vina, pa tudi vina, ki so odlična osnova za prekuhanje v

„Brandy“. Najbolj znani vinogradniški okolišji tega področja so okolišji Worcester, Robertson, Montagu, Ladismith in Outshorn.

V Južnoafriški republiki se prvenstveno predeluje v lahka rdeča vina grozde sort: Cabernet, Heremitage, Shiraz, ki imajo v povprečju 12,6 vol. % alkohola; in težka rdeča vina pa se predeluje grozde sorte: Heremitage, Shiraz, Pontac, Pinot, - ta vina imajo v povprečju 13,2 vol. % alkohola. Za bela suha vina z 11 do 12 vol. % alkohola goje v navedenih predelih na brajdah in brajdam podobnih oporah rizing, na normalnih oporah pa „Stein“ in beli Clairette.

Trgatev je v Južnoafriški republiki, torej na južni polobli, ob običajno idealnih vremenskih pogojih med fe-

burajrem in aprilom, torej v mesecih, ki ustrezajo na naši, severni polobli mesecem september, oktober in november.

V Južnoafriški republiki je pod vinogradi 103.000 ha (v Jugoslaviji sedaj 256.000 ha).

Pridelali pa so tam leta 1968 42.750 vagonov a 100 hl vina, pri nas v istem letu sorazmerno mnogo manj, 60.800 hl vina. V letu 1969 je bilo v Južnoafriški republiki pridelanih 42.430, leta 1970 pa 36.860 vagonov vina po 100 hl.

V svetovni proizvodnji vin je Južnoafriška republika na 13 mestu.

Jurica Zadravec

ANALIZA PRAVILNIKOV O SISTEMATIZACIJI DELOVNIH MEST V BISTRŠKI OBČINI

Med 15 občinami na področju SR Slovenije, ki so bile izbrane po nalogu republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, skupščine SRS in zavoda za zaposlovanje, bodo tudi v občini Slov. Bistrica izvedli analizo stanja glede izdelave pravilnikov o sistematizaciji delovnih mest, ki so ga bili dolžni narediti po zakonu o delovnih razmerjih. Gre za drugi del akcije, v kateri so predstavniki delovnih organizacij seznanili s potrebo izdelave pravilnikov o sistematizaciji delovnih mest. Sedaj bodo preverili, kako so se delovne organizacije oprijele uredništevja te naloge.

V akcijo ugotavljanja bodo na območju občine Slov. Bistrica vključili 12 delovnih organizacij, ki zaposlujejo nad 100 delavcev.

V. H.

Ozadje neke čarovnije

V vsakem sožitju ljudi je dovolj napetosti in tako je tudi v zakonu. Včasih se sprostijo in potem navadno ni mogoče ugotovljati, kdo ima prav. Torej, ugotavljajmo napetosti, preden izbruhnejo težave.

Te napetosti pa se marsikomu izmed prizadetih zdijo tolikšne, da bi zlahka povzročile preboj na izolatorski verigi 440-kilovoltnega daljnovo-da.

Takšne občutke je izbrala neka zahodnonemška firma in začela izdelovati na videz čisto navadne žarnice. Vsaka izmed njih pa se takoj prižge, brz ko se je dotakneta oba zakonca, če je med njima dovolj „napetosti“.

Žarnice za ugotavljanje „napetosti“ gredo odlično v denar, čeprav so preprosta potegavščina. Bolje poučeni zakonec namreč v pravem trenutku s pomočnim prstanom sklene komaj viden kontakt na grlu žarnice; ta pa zasveti, ker jo napaja majhna vgrajena baterija...

Je sploh še kaj na tem svetu, česar ljudje ne bi kupovali?

Koristni nasveti

Očiščenih rib ne solimo takoj. Nežnejše ribe osolimo tik pred cvrenjem oziroma pečenjem ali pa šele ocvrte oziroma pečene. Tune, jegulje in podobne pa osolimo takoj po čiščenju. Če očiščenih rib ne bomo takoj pripravili, jih zavijemo v oprane solatne liste, naložimo v porcelanasto skledo in postavimo na hladno.

Sladkovodne ribe denemo kuhati v vrelo vodo z dodatkom soli in kisa, morske ribe pa damo v mrzlo vodo. Ribiči pravijo, da ima morska riba tako boljši okus in da koža ne poka.

Če vam je zoprni ribji vonj, damo pri kuhanju v vodo košček oglja.

Da je riba kuhana, poznamo: hrbtno plavut z lahkoto zrahljamo, meso ni več stekleno, temveč mlečno belo, oči so izbuljene.

Krompirjeve olupke porabimo (osušene), da z njimi podkurimo.

Iz starih moških nogavic si lahko izdelate vrečice, ki se jih boste poslužile pri prijemanju vroče posode na štedilniku.

Iz stare obleke ali bluze si lahko napravite vrečice, ki se v gospodinjstvu vedno rabijo (za spravljanje nogavic, čevljev itd.).

Linolej očistite z mokro krpo in ga premažite s kremo.

Če se riba v loncu z vodo dviga navzgor, ni več sveža.

Zrcala najlepše čistimo, če vodi primešamo nekoliko plavila.

S toplo vodo in nekaj jelenove soli čistimo razne barvane usnjene pasove.

Potne madeže z letnih oblek odstranimo s kisom.

Sir ohranimo dalj časa svež, če ga shranimo v celofan papir.

— PAKET lahko izredno tesno povežemo, če vrstico pred uporabo temeljito navlažimo. Kasneje, ko se osuši, se namreč skrči.

— Osušeno gorčico bomo lahko spet uporabile, če ji bomo dodale nekaj kapljic olja, kisa in nekaj zrn sladkorja.

— Kako si bomo pomagale, če se nam juha presoli! Dodajmo nekaj surovega mleka in postavimo v juho za nekaj časa srebrno žlico.

— Če ste dobili pri mesarju staro in trdo govedino, dodajte vodi, v kateri boste kuhali meso, malo jedilne soli. Meso bo hitreje kuhano.

V bolnih in zdravih dneh bo vaš nepogrešljiv svetovalec knjiga dr. Gerhard Venzmer

DOMAČI ZDRAVNIK

Format: 23 x 15,5 cm
okrog 700 strani
505 risb
156 fotografij
37 barvnih fotografij
34 barvnih risb
vezava: celo platno in barvni
ščitni ovitek

ZAKAJ NE BI SMELA BITI NOBENA DRUŽINA BREZ KNJIGE „DOMAČI ZDRAVNIK“?

KNJIGA VSEBUJE to, kar mora o zdravem življenju vedeti vsak sodoben človek. Obravnava najpomembnejše o telesni negi, prehrani, spolnosti, zakonu, nosečnosti, porodu, o razvoju in negi otroka. POSREDUJE znanje o zgradbi in funkcijah telesa in njegovih organov.

OPISUJE bolezni in njihove tipične značilne znake.

SVETUJE ženi in materi, kako je treba negovati bolnika.

POGLAVJE O PRVI POMOČI je urejeno po abecednem redu. Gesla dajejo kratka in natančna pojasnila kako je treba ravnati pri nesrečah in nenadnih hudih bolezenskih znakih. Tudi na zunaj je to poglavje vidno označeno.

KNJIGO SO NAPISALI priznani strokovnjaki, ki so se zavedali velike odgovornosti.

KNJIGA ZASLUŽI VSE ZAUPANJE bralcev, isto zaupanje, ki ga ima pacient do svojega zdravnika.

Knjiga DOMAČI ZDRAVNIK bo izšla konec aprila. Zanj velja do izida subskripcijska cena 99 din. Prodajna cena po izidu bo višja.

Vabimo bralce, da si knjigo po prednaročniški ceni čimprej zagotovijo. Naročila sprejemajo vse knjigarne, zastopniki in poverjeniki na šolah, akviziterji, s priloženo naročilnico pa Mladinska knjiga, Oddelek za prodajo po pošti, Ljubljana, Titova 3/II.

NAROČILNICA

Podpisani(a)

natančen naslov

zaposlen(a) pri

št. osebne izkaznice

izdane od

nepreklicno naročam knjigo DOMAČI ZDRAVNIK.

Znesek 99 din bom poravnal(a) — naenkrat — v dveh zaporednih mesečnih obrokih po 49,50 din — po prejemu računa in položnice na tekoči račun Mladinske knjige, Ljubljana, 501-1-30/1.

Strinjam se s subskripcijskim pogojem, da prejmem knjigo šele, ko je v celoti plačana.

(Neustrezno prečrtajte!)

Datum:

Podpis:

Predavanja Delavske univerze Ptuj

KMETIJSKA PREDAVANJA

Torek, dne 7. marca 1972

POLENSAK

Vzrejne boležni pri teletih in puiških; notranji zajedalci pri domačih živalih;

predavanje bo v osnovni šoli Polensak ob 18. uri;

CIRKULANE

Krmiljenje krav molnic, vzreja mlade živine in pitanje govedi;

predavanje bo v osnovni šoli Cirkulane ob 18. uri;

NJIVERCE

Kako krmimo plemenske svinje in vzrejamo puske;

predavanje bo pri Alojzu Podgoršku, Njiverce 10 ob 18. uri;

Sreda, dne 8. marca 1972

MOŠKAJNCI

Vzrejne boležni pri teletih in puiških; notranji zajedalci pri domačih živalih;

predavanje bo v gasilski dovrani Moškajnci ob 18. uri.

STYRIA — PTUJ 4:4

V zadnjem petem kolu so ptujski šahisti igrali neodločeno s solidno ekipo Styria iz Gradca. Osvojili so solidno 5. mesto ter pustili za sabo dva slovenska predstavnika in sicer mariborski Branik ter Mursko Soboto. Posamezni rezultati zadnjega kola:

Dr. Wallner—Bohak 1:0; Soelkner—Pernat 1:0; Malle—Majcenovič 1:0; Katholnig—Podkrajšek 0:1; Settelle—Zupančič 0,5:0,5; Dolinar—Seruga 0:1; Pirkner—Rudolf 0:1; Hora—Kneževič 0,5:0,5.

Vsi so igrali zelo borbeno ter do zadnjih možnosti. Posebno se je izkazal Rudolf, saj je s svojo borbenostjo bil za vzor vsem ostalim. Igral je kot v svojih najboljših dneh. Od petih partij je v štirih zmagal, ter izgubil samo eno. Dobro so igrali tudi Podkrajšek, Škarja, Kneževič in Seruga ter največ pripomogli k solidni uvrstitvi. Rezultati ostalih ekip:

Gemeinde—Murska Sobota 5:3; Humanic I—Celje 3,5:4,5; Puch—Branik 1,5:6,5; Humanic II—Maribor 1,5:6,5.

Končna lestvica:

1. Celje 28 točk; 2. Maribor 25,5 točk; 3. Gemeinde 22,5 točk; 4. Styria 22 točk; 5. Ptuj 21,5 točk; 6. Humanic I 21 točk; 7. Branik 20 točk; 8. Murska Sobota 17,5 točk; Puch 15 točk; 10. Humanic II 7 točk.

Zmaga Celjanov je zaslužena, saj so vodili od začetka do konca. Mariborčani pa se bodo verjetno naslednje sezono bolj potrudili in si ne bodo dovolili več takega spodrsllaja. Po moči igralcev bi se moral bolje uvrstiti Branik, a Sobočani so verjetno spoznali, da je konkurenca v interlig izredno močna in se bodo za naslednje leto bolj pripravili.

ZLATA POROKA FRANCA IN TEREZIJE BRATINA

Franc in Terezija Bratina iz Pragerskega sta v soboto 26. februarja 1972 praznovala v Ptujju petdesetletnico skupnega življenja.

Ob tem visokem jubileju zlatoporočencema iskreno čestitamo in jima želimo še na mnoga leta.

Foto: Langerholc

ROJSTVA:

Marjeta Rožman, Markovci 9 — Matejo; Herta Lupinski, Sv. Jurij 27 — Marijo; Terezija Horvat, Zavrč 11 — Marjetko; Alojzija Težak, Virje 27 — Ivana; Marija Foštnarič, Gorišnica 83 — Heleno; Elizabeta Novak, Stanovno 8 — Nado; Matilda Pohorec, Hrastovec 84 — Ivana; Zlata Mursič, Rabelčeva vas 11/a — Mojco; Angela Rižnar, Kicar 122 — Ireno; Marija Cafuta, Zakl 8 — dečka; Sonja Junger, Jenkova 5 — Duško; Marija Lazar, Vinica breg 83 — Ireno; Marija Pšajd, Dolič 9 — Vesno; Anica Carl, Cesta na polje 23, Slov. Bistrica — Gorana; Sonja Bezeljak, Prešernova 37 — Natašo; Cilka Ivanuša, Volkmerjeva 5 — Vesno; Marija Vuzem, G. Macelj 55 — Damira; Marija Gorenc, Rucmanci 10 — deklico; Marija Baum; Zagorci 1 — deklico; Ana Jernejsek, Dragonja vas 16 — deklico; Brigita Plavec, Trstenjakova 2 — dečka; Marija Rozman, Dornava 24 — dečka; Cecilija Zmauc, Zagorci 25 — Igora; Terezija Strelec, Nova vas 80 — Branka; Danica Krajnc,

Formin 15 — Romano; Terezija Krivec, Zetale 54 — Kristino; Elizabeta Rohjt, Moravci 138 — Jožeka; Marija Petek, Rucmanci 21 — deklico; Kristina Zunkovič, Zlatoličje 26/a — dečka; Neža Vršič, Nova vas 88 — dečka; Cecilija Topolnik, Slaptinci 2 — Branka; Marija Zavec, Mala Varnica 8 — dečka.

POROKE:

Ivan Janežič, Šentjur pri Celju 89 in Elizabeta Tofant, Celje, Breg 9; Adolf Horvat, Grajenščak 21 in Marija Kolarič, Krčevina pri Vurberku 41, Rudolf Kunstek, Zakl 2 in Štefka Šeruga, Gorca 29.

UMRLI SO:

Ignac Marguč, Fošt 14, Slov. Bistrica, roj. 1899, umrl 22. 2. 1972.; Andrej Petrovič, Vintarovi 75, roj. 1914, umrl 24. 2. 1972.; Džura Perger, Pršetinci 45, roj. 1893, umrl 24. 2. 1972.; Alojzija Šimenko, Brstje 10, roj. 1891, umrla 25. 2. 1972.

Kako bo s počitniškim domom v Crikvenici?

V tovarni glinice in alumnija razpravljajo o nadaljnjem poslovanju počitniškega doma v Crikvenici. Kot je namreč znano, je glede poslovanja, financiranja oz. kritja izgub, ki eventualno nastanejo, vse določeno s samoupravnim sporazumom, prav tako kot je to določeno za vsoto, ki se lahko izplača kot dodatek za redni dopust. Povsem razumljivo in logično je, da je ob dosedanjih vsakoletnih cenah oskrbnega dne v počitniškem domu morala nastajati določena izguba, ki jo je morala potem kriti delovna organizacija iz sredstev sklada skupne porabe, kar pa v bodoče ne bo mogoče, oz. bi nastale ostre sankcije, če bi se tako poslovalo. Zato nastaja vprašanje kaj storiti, da bi dom obdržali in še naprej nudili članom kolektiva in njihovim družinskim članom dostopen in cenem oddih. Predlagani sta trenutno dve varianti in sicer bi po prvi bila cena oskrbnega dne za odrasle po 35 din, po drugi varianti pa bi se naj prešlo na ekonomske cene, ki bi znašale za oskrbni dan 70 din. Tu pa se postavlja vprašanje, kdo bo še sploh mogel koristiti oddih po takšni ceni, če se bo našla ustrežnejša rešitev. Ze dosedaj niso letnega oddiha v počitniškem domu koristili tisti člani kolektiva, ki bi ga bili najbolj potrebni pa si niso mogli privoščiti zaradi nižjih osebnih dohodkov in glede na številnejšo družino. Zares kočljivo vprašanje, ki ga bo treba na vsak način nekak rešiti, kajti sezona se hitro bliža. Kako in kaj bo ukrenil

delovski svet, bomo poročali, ko bo že znana nadaljnja usoda počitniškega doma.

M. F.

USTANOVljena KOMISIJA ZA KRAJEVNO SAMOUPRAVO

V ptujski občini se že dalj časa pojavlja potreba po ustanovitvi posebnega organa pri skupščini občine, ki bi urejal nekatera pereča vprašanja krajevnih skupnosti, oziroma bi spremljal in usklajeval delovanje letih. Zato je občinska skupščina na svoji zadnji seji sprejela odlok o ustanovitvi te komisije, ki poleg predsednika in podpredsednika šteje še enajst članov.

Naloge komisije so:

- da stalno spremlja delovanje krajevnih skupnosti v občini in njenih organov;
- nuditi mora pomoč pri izdelavi statutov in drugih aktov krajevnih skupnosti ter predlaga statute krajevnih skupnosti v potrditev občinski skupščini;
- da daje svetom krajevnih skupnosti pobude pri reševanju zadev in nalog iz 182. člena statuta občine Ptuj;
- da predlaga ustrezne rešitve za financiranje dejavnosti krajevnih skupnosti in usklajuje njihove akcije ter letne in razvojne programe;

(Nadaljevanje na 15. strani)

TV spored

NEDELJA, 5/III

9.40 Po domače z ansambлом Vilija Petriča 10.10 Kmetijska oddaja 10.55 Mozaik 11.00 Otroška matineja 11.50 Šola smučanja 11.55 Mestece Peyton 12.45 TV kajipot Nedeljsko popoldne 18.00 Šest žena Henrika VII. 19.45 Cikcak 20.00 TV Dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 Vaščani Luga 21.20 Zabavno glasbena oddaja 21.35 Športni pregled 22.05 Poročila 22.20 Rokometni turnir za pokal Karpotov Jugoslavija:NDR

PONEDELJEK, 6/III

9.05 Odprta univerza 9.35 TV v šoli 10.30 Angleščina 11.00 Osnove splošne izobrazbe 14.45 TV v šoli 15.40 Angleščina 16.10 Francoščina 16.45 Madžarski TV pregled 17.45 Tigrček Peter — II. del 18.05 Risanka 18.15 Obzornik 18.30 V avtobusu 19.00 Mladi za mlade 19.45 Kratak film 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Mrtva ladja — slovenski film 22.05 Kulturne diagonale 22.45 Rokometni turnir za poka. Karpotov — srečanje Romunija:NDR 23.25 Poročila

TOREK, 7/III

9.35 TV v šoli 10.40 Ruščina 11.00 Osnove splošne izobrazbe 14.45 TV v šoli 15.50 Ruščina 16.10 Angleščina 16.45 Madžarski TV pregled 17.45 M. Sušmel: spomini na živalski vrt 18.00 Risanka 18.15 Obzornik 18.30 Od zore do mraka 19.00 Mozaik 19.05 Delo z računalniki 19.30 Mikroekonomika 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Jutri bo prepozno 22.10 Simfonični orkester RTV predstavlja — Plesni kontrasti za orkester 22.20 Poročila

SREDA, 8/III

8.20 TV v šoli 16.45 Madžarski TV pregled 17.50 Don Kihot 18.15 Obzornik 18.30 Po domače s slovenskim instrumentalnim KV 19.00 Mozaik 19.05 Na sedmi stezi 19.30 Naš ekran 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Plešem — sem 21.20 Igralci: Štefanija Drolčeva 22.20 Poročila

ČETRTEK, 9/III

9.35 TV v šoli 10.30 Nemščina 10.45 Angleščina 11.00 Francoščina 11.45 TV v šoli 15.40 Nemščina 15.55 Angleščina 16.10 Osnove splošne izobrazbe 16.45 Madžarski TV spored 17.10 Obzornik 17.25 Budimpešta: Nogomet Ferencvaros: Železnica 19.15 Boj za obstanek 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Četrtekovi razgledi 21.25 G. Boccaccio: O čudodelnem kamnu

PETEK, 10/III

9.30 TV v šoli 11.00 Angleščina 14.40 TV v šoli 16.10 Osnove splošne izobrazbe 16.45 Madžarski TV pregled 17.35 Stanovanje 18.15 Obzornik 18.30 Slovenska poezija XX. stoletja 18.45 Vzgojni problemi 18.55 Šola smučanja 19.00 Mestece Peyton 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 Kviz 72 21.40 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju 23.00 Poročila

SOBOTA, 11/III

9.35 TV v šoli (do 11.00) 15.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju 16.00 Atletika v dvorani 16.30 Košarka Lokomotiva:Jugoplastika 18.00 Obzornik 18.15 Štirje tankisti in pes 19.10 Mozaik 19.15 Humoristična oddaja 19.45 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 TV križanka 21.30 Tekmeča 22.20 Atletika v dvorani 23.40 Poročila

Komunalno podjetje Ptuj

razpisuje prosto delovno mesto

vodje cestne službe

Pogoj: gradbeni tehnik za nizke gradnje s 15 leti prakse v operativi in projektivi.

Objavlja pa prosti delovni mesti:

a) avtomehaničnik — pogoj 5 let prakse

b) ključavničar ali avtoklepar — pogoj praksa.

Prednost imajo kandidati s stanovanjem v Ptujju ali v bližnji okolici.

Rok za vlaganje prijav na razpis in objavo je 10 dni.

Radijski program

NEDELJA, 5. marca – 6.00–8.00 dobro jutro, vmes ob 6.05 Poročila; 6.30 EP; 6.50 Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 EP; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.35 Skladbe za mladino; 9.00 Poročila; 9.05 Srečanje v studiu 14; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 Še pomnite, tovariši; 10.25 Pesmi borbe in dela; 11.00 Poročila; 11.15–13.00 Poslušalci čestitajo, vmes ob 12.00–12.10 Poročila; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Reportaža; 13.50 Domači ansambli; 14.00 Poročila; 14.05 Veliki zabavni orkestri; 14.30 Humoreska tedna; 14.50 EP; 15.00 Poročila; 15.05 Športno popoldne; 17.00 Poročila; 17.10 Iz opernega sveta; 17.30 Radijska igra; 18.10 Lahka glasba; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Godala; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

VSAKO JUTRO, RAZEN V NEDELJO, JE NASLEDNJI SPORED:

4.30–8.00 dobro jutro, vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 EP; 6.50 Rekreacija (v ponedeljek, sredo in petek); Na današnji dan (v torek, četrtek in soboto); 7.00 Poročila; Dobro jutro, otroci; 7.15 EP; 7.25 Radijski in TV spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 6. marca – 14.00 Poročila; 14.10 Zbori Roussela, Faureja in Aurica; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Iz dela Cola Porterja; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Hollywood Pops; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno popoldne; 18.00 Poročila; 18.15 Lepe melodije; 18.35 Interna; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Beneški fantje; 19.25 EP; 19.30

Radijski dnevnik; 20.00 Operni koncert; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Plesna glasba; 24.00 Poročila.

TOREK, 7. marca – 14.00 Poročila; 14.10 Glasba mladih; 14.30 Ansambel Atija Sossa; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Recital klarinetista Igorja Karlina; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Mantovani; 17.00 Poročila; 17.10 Simfonični koncert; 18.00 Poročila; 18.15 V torek nasvidenje; 18.45 Družba in čas; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Toneta Kmetca; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra; 21.30 Lahka glasba; 22.00 Poročila; 22.15 Komorna glasba; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za lahko noč; 24.00 Poročila.

SREDA, 8. marca – 14.00 Poročila; 14.10 Zamejski zbori pojo; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Dela Michaela in Josefa Haydna; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Filharmonija; 17.00 Poročila; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Glasbena galerija; 18.00 Poročila; 18.15 Popevke; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Glasbeni intermezzo; 20.15 Koncert simfoničnega orkestra; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 9. marca – 14.00 Poročila; 14.10 Pesem mladih; 14.30 Ansambel Francija Puharja; 14.45 Mehurčki; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pianist Aci Bertonec igra Ravela; 16.00 Vrtiljak;

(Nadaljevanje na 15. strani)

DR. FRAN BRUMEN:

Revmatična obolenja

Kakšni so mehanizmi osnovnega dogajanja, ki vodijo do bolezenskega stanja, ki ga imenujemo revmatizem, še ni dokončno ugotovljeno. Bilo je več domnev in razlag. Še najbolj se je utrdila tista, ki trdi, da je to bolezensko stanje posledica alergoloških sprememb.

Revmatična obolenja delimo v glavnem v akutna in kronično potekajoča. V prvi skupini je akutni sklepni revmatizem ali revmatična vročica. V drugi skupini pa sekundarno kronični revmatizem, ki je direktna posledica oziroma nadaljevanje akutnega sklepnega revmatizma. Dalje primarno kronični sklepni revmatizem, imenovan tudi reumatoidna oblika. K tretji obliki kronično potekajočega revmatičnega obolenja prištevamo takoimenovano Behterevljevo bolezen in končno še skupina degenerativno razoblikovalno (deformantno) potekajočih obolenj. Poleg tega je še več posebej opisanih in s posebnimi imeni označenih simptomnih kompleksov-obolenja, za katera so značilne v nekake celote združene skupine posameznih bolezenskih znakov.

Od vseh najpomembnejša oblika revmatizma je akutni sklepni revmatizem. Definicija, torej podrobnejša opredelitev tega pojma je še najprimerneje označena s sledečim opisom: obolenje, ki nastaja kot splošna reakcija na neke v telesu lokalizirano okužbo s takoimenovanim beta-hemolitskim streptokokom iz skupine A in se pojavlja kot revmatično vnetje navadno na srcu, v sklepih in na koži.

Streptokok je specifična krogličasta bolezenska glivica, ki se pojavlja in razmnožuje v obliki verige in ki se nahaja na okuženem delu telesa, predvsem v obolelem grlu, odkoder ga bolnik z dihanjem, največ pa kašljanjem in kihanjem razpršuje v svojo okolico in tako okužuje sočloveka. **ANGINE IN SPLOH VNETJA V GRLU SO TOREJ NALEZLJIVA BOLEENJA.**

VEDETI MORAMO, DA AKUTNI

SKLEPNI REVMATIZEM TOREJ NI PRVOTNO BOLEENJE, TEMVEČ JE POSLEDICA TAKEGA SPECIFIČNEGA BOLEENJA. To je važno vedeti zato, ker moremo z ozdraviteljno prvotnega vnetja – predvsem angine, preprečiti nastanek revmatične vročice, ki je zelo težko in resno obolenje, ki se rado ponavlja.

Ker na revmatično obolelih organih, na primer v sklepih, ne najdemo povzročiteljev – streptokokov prevladuje mnenje, da gre za nekakšen alergičen pojav, za takoimenovano „Antigen-Antitelo-Reakcijo“.

Latentna, torej neke vrste inkubacijska doba med akutno angino pa do izbruha revmatične vročice traja najmanj dva in največ pet tednov. Iz dejstva, da nastaja revmatična vročica le v 1 % do 3 % streptokoknih infekcij, sklepamo, da mora biti na delu tudi dosedaj še neznan, neviden, vreden endogeni činitelj.

Po preboleli prvi ataki se revmatična vročica ponavlja v 20–50 % primerov. Prva ataka, tako imenujemo prvi pojav revmatične vročice, se opazno skoraj vedno pojavlja kot obolenje sklepov. Šele v drugi ataki, torej ob ponovitvi istega obolenja, pride včasih do revmatičnih vnetnih sprememb na srcu. To dejstvo si velja posebno dobro zapomniti in ga obvezno upoštevati radi **VESTNEGA IN NEPREKINJENEGA PREPREČVALNEGA ZDRAVLJENJA S PENICILINOM**, ki traja sicer različno dolgo. Toda trajati mora dovolj dolgo. Kako dolgo, **ODLOČA ZDRAVNIK** na podlagi rednih obdobjnih pregledov telesa in krvi.

Nadaljevanje prihodnj

Mali Franček vzdihuje: „Zdaj pa res ne vem, s katero naj se poročim, ki bom velik, z Marico ali Majdico. Saj Marica se mi dosti bolj dopade, ampak Majdica ima tako lepega kar narčka ...“

KREDITNA BANKA MARIBOR

Za XXV. nagradno žrebanje
2 osebna avtomobila
in še 200 bogatih nagrad

KREDITNA BANKA PTUJ

KREDITNA BANKA MARIBOR

Pri nagradnem žrebanju
sodelujejo lastniki vezanih
dinarskih in deviznih sredstev

KREDITNA BANKA PTUJ

KREDITNA BANKA MARIBOR

Nagradno žrebanje bo v mesecu
aprilu. Za vsakih 1000 dinarjev
vloge poseben žrebni listič.

KREDITNA BANKA PTUJ

REZERVIRANO ZA LJUJKA

Dober den, no bote mi fsi lepo pozdroleni!

Da van po pravici poven, man gnes čista kolca v glovi zmēšane no ne ven, kaj van naj napišen. Najpret mo začeli z odmrznitvijo cen, ki se jin že tak pomalen led pod nogami topi. Tak kak ste v svojih mošnah sami preštimali, se je tota odjuga cen začela najpret pri olji. Drogi lidje, to je zlo nevaren začetek, saj vena vete, kokšne lastnosti ma olje, s kerin lahko marsikaj namožemo, da se boj noglo suče, lahko pa nam na kokšnem oljnem modeži tūdi fejsť spodsrsne, da podne-mo kejkjo smo dugi no široki. Jas man občutek, da smo začeli z odmrznitvijo cen pri olji zato, da mo lahko potli, gdo de spomladansko sunce segrelo narovo no naša srca s podroženin oljon namazali hitro spomladansko rost tūdi drugih cen, ki čokajo, da mo jin peruti odvezali. Zato pa provin, škoda, da smo začeli glih z oljon, ki ma tokšno spodsrsalno moč.

No, pa pustimo tote cene pri miri, no se rajši malo pogučmo o predstoje-čen prozniki, naših mamic, žen no diklin. Jas man že precik dugo vejke skrbi no sploh ne ven, s čen naj mojo Mico presenetin ob toten bobjen svetki. Rad bi kupa nekaj praktičnega, poceni no seveda nekaj tokega, s čen bi bila moja luba ženkica kak najbolj zadovoljna. Noja, najglčke mo ji že kupa, samo, da so tote ružice tak sakramensko droge kak, da bi jih najmaje s Kitajske uvožali. Moren van povedati, da sma si z Mico od fašenkovega karambola drgoč dobra grotala no sma že sklenila, ke ma šla tūdi za dan žensk nekan na veselico. Samo vete drogi brolci, jaz že naprej ven, kak de tūdi letos toti svetek mina, da do se po na veselichaj boj zabovali no nazlempali moški kak ženske. Jas sen si že kupa in lepi beli surc, ke mo lahko na našen vašken afežej ženskan kelnara. No pa naj bo kunec s ten. Fsemi ženskemi spoli, fseeno, če nosi jenko ali pa duge hlače, želin prav prijetno praznovoje no seveda obilo zabove. Moški pa mo se vsaj en den v leti skozali, da mo lepo jesti skuhali, na mizo servirali, posodo oprali, deco nafojtrali no opravili poleg celi kup drugih ženskih stvari. Seveda mo še se posebno potrūdili, da mo dobro opravi tūdi moško zokonsko družinsko dolžnost. Saj vete, ka provi pregovor, da je moška roža, ki visi od moža, tūdi za dan žena najlepšo darilo za naše ženkice.

Ja, pa še neke bi van rad poveda no vas obenen pita. Drogi lidje, kaj pa je te letos z našimi cestami, ki so začele že v začetki februara cvesti no so fse v znamejo 8. marca — to se provi lukja pri lukji. To je nekaj groznega. Zaj mo pa začeli po vsokoletni navodi naše ceste flikati. To de trpelo fse do jeseni no seveda skos glavno turistično sezono. Drugo leto pa seveda spet: Jovo na novo. To gre tak iz leta v leto, namesto, da bi enkrat cestno do kraja gor razkopali no zrihtali tak kak se sliši. Tan v naši vesi kak sen jas duma, seveda še nemamo asfaltiranih, momo pa blatsfaltirane ceste, na kerih je najboljšo prevozno sredstvo visoki gumijasti škorenj ali pa kokšni blatožer, ki ilovico v jorek porine. Drogi lidje, če pri nas nemo začeli malo več za ceste delati te nan nega druge rešitve kak, da si helikoptere kupimo, saj de nan druga prevozna sredstva tak vrag vzeja. To so že od nekda tore ugo-

tovitve, ki pa nas seveda še neso nič navūčile.

No, vidite zaj pa smo si te po nekaj pogučali. Ja pa še neka san ven pozoba povedati: V naši vesi smo sklenili, da mo razpisali referendum za potrebe lokalnih komunalnih, socialnih, popravljajnih in no drugih problemov, iz katerih izhoja samovžepsegalno finaciraje. Jebal ga ali na motkin štil . . .

Zaj pa van te naj bo za gnes zadosti, no mo se po drugi tjeđen srečali v mojen rezerviranen koti. Ge pa so te moji dopisniki? So že v penzijo odišli?

Lepo vas pozdrolva vaš vdoni no s hrbtnico doj pripogjeni, slabo finančno situirani in od socialne diferenciacije prizadeti prleški Lujs.

GOSTILNA CESTNIK V DRAŽENCIH vabi vaščanke in vaščane na prijetno proslavo dneva žena v soboto 4. marca zvečer. Vabljeni so tudi vsi drugi iz Draženc in bližnje okolice. Nekoč smo hodili na proslavo v druge kraje, danes pa to lahko opravimo v domači vasi. Torej v soboto, 4. marca vsi v gostilno CESTNIK V DRAŽENCIH!

Gradbeniki -

gradbena podjetja in zasebniki!

Hitro in pod ugodnimi pogoji vam nudimo:

- betonske mešalce 130 in 90 l,
- stroje za izdelavo betonskih blokov in cevi,
- krožne žage in
- cestne gradbene valjarje različnih tipov in velikosti.

Ponudbe in informacije daje:

COSMOS

export - import,

industrija in notranja trgovina

Ljubljana, Celovška 32

in

Maribor, Grajska 7

Koper, Dimnikarska 10

Radijski program

(Nadaljevanje s 14. strani)

16.40 Orkester Rapfaele; 17.00 Poročila; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Klavir v ritmu; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Znanstveniki pred mikrofonom; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Jožeta Kampača; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturmo; 22.00 Poročila; 22.15 Pijper in Henkemans; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz; 23.40 Popevke; 24.00 Poročila.

PETEK, 10. marca - 14.00 Poročila; 14.10 Kaj pripoveduje glasba; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Zvoki iz musicalov; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester RIAS Berlin; 17.00 Poročila; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Valterja

Skoka; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zborovski skladatelji; 20.30 Pops-tops; 21.15 Oddaja o pomorščakih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 11. marca - 14.00 Poročila; 14.10 Sobotno popoldne; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo operni pevci; 16.00 Vrtljak; 16.40 Kitara v ritmu; 17.00 Poročila; 17.10 Gremo v kino; 17.55 Jazz; 18.00 Poročila; 18.15 Operete; 18.50 Pogovor s poslušalci; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel bratov Avsenik; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Mladinski radijski klub; 21.00 Zvoki godal; 21.25 Radijska igra; 22.00 Poročila; 22.20 Oddaja za izseljence; 23.00 Poročila; 23.05-01.00 S pesmijo in plesom v novi teden, vmes ob 24.00 do 24.05 Poročila; 01.00 Poročila.

POSLOVNA POLITIKA PTUJSKE BANKE ZA LETO 1972

(Nadaljevanje z 2. strani)

deviznih hranilnih knjižicah z dobo vračila do 15 let, do višine 150 % na znesek prodanih deviz.

KRATKOROČNO KREDITIRANJE

S kratkoročnim kreditiranjem bo banka poleg izvajanja splošnih predpisov in ukrepov kreditne politike v letu 1972 skušala zagotoviti potrebne količine denarja za nemoteno razvija-

nje procesa proizvodnje in prometa v mejah, ki ustrezajo ciljem ekonomske politike.

Izvršilni odbor banke lahko odloča v primeru potrebe o prerazporeditvi sredstev iz ene gospodarske organizacije v drugo, v kolikor smatra, da bi s tako preusmeritvijo kratkoročnih sredstev lahko uspešno vplival na skladnost ali pospešenost razvoja določene gospodarske organizacije ali panoge.

Kredite za individualno potrošnje bo banka odobrvala direktno prek trgovske mreže samo za blago, ki se prodaja pri komitentih banke, pri podjetjih, ki pa niso komitenti banke pa samo na podlagi posebnih aranžmajev z banko. Prednost pri odobranju potrošniških kreditov bodo imeli tisti prosilci, ki so na kakršen koli način varčevalci pri banki.

V letu 1972 bo banka poleg potrošniških kreditov odobrvala sredstva tudi občanom in obrtnikom še druge vrste kreditov na osnovi vezanega dinarskega ali deviznega varčevanja.

Na področju deviznega kreditiranja bo banka v okviru sredstev, s katerimi razpolaga v te namene, odobrvala vse vrste deviznih kreditov v okviru pooblastila.

-mm-

USTANOVLJENA KOMISIJA

(Nadaljevanje s 13. strani)

— da spremlja in daje pobude za razvoj drugih samoupravnih oblik neposrednega odločanja v krajevni skupnosti (zbori volilcev in referendum); — ter predlaga občinski skupščini sprejem ustreznih aktov za nadaljno krepitev krajevne samouprave v občini.

Delo komisije je torej zelo obsežno in zahtevno, zato pa je bila komisija za volitve in imenovanje pri izbiri njenih članov zelo previdna. Za predsednika komisije za krajevno samoupravo je bil imenovan Anton Žagar, podpredsednik skupščine občine Ptuj, za podpredsednika pa Lojze Cenc — predsednik sveta krajevne skupnosti Ptuj. Izvolili oziroma potrdili so tudi 11 članov komisije, med katerimi je tudi Ivan Rau, diplomirani pravnik in tajnik skupščine občine Ptuj.

-mm-

MIROSLAV ŠVANDRLIK

Predpisali so mi kopeli

Bilo je okoli šeste ure zjutraj. Z ženo sva zaslislala nekakšno sikanje, kakor da bi gumijasta žoga izpuščala zrak, nato pa sva videla, kako se je na naše dvorišče spustil leteči krožnik.

Se preden sva se z ženo zavedela, se je na letečem krožniku dvignil pokrov in iz njega je zlezel nekakšen križanec med dojenčkom in netopirjem.

— Moj bog, je vzklila moja žena.

Bitje je pristopilo k dvoriščnemu studencu in pričelo piti vodo. Pravim „piti vodo“, v resnici pa je nalivalo vodo v luknjo na hrbtu pod levim ramenom.

Žena in jaz sva presenečeno gledala. — Kaj misliš, ali bi se spodobilo, da ga povabim na kavo? je vprašala žena. — Samo če ni strupen. Pomisli, če bi nas ugriznil in zastrupil, sem odgovoril.

— Če si zna naliti vodo iz studenca, pomeni, da je civiliziran; je ugotovila moja žena. — Pomisli, kako bi se ti počutil, če bi prišel na Mars, tam pa te nihče ne bi niti pogledal.

Uvidel sem, da ima žena prav, in stopil na dvorišče, da povabim marsovca na kavo.

Toda medtem je bitje že zlezlo v krožnik in v hipu izginilo med oblaki.

— Upam, da mu je bila naša voda všeč, sem dejal ženi.

— Pomisli, midva sva prva na svetu videla marsovca, je vzklila žena. — Takoj grem povedat sosedom!

V pisarni sem vsem podrobno pripovedoval, kaj sem doživel zjutraj.

Šef je poklical zdravnika.

Zdravnik me je pregledal in rekel:

— To je zaradi honorarnega dela.

Predpisujem vam kopeli v kadi.

Izgubil sem možnost za zvišanje plače. Zvišali so jo Siguli.

Bil sem zmeden. Tudi ženi so se smejali v trgovini, kjer je zaposlena kot prodajalka.

Kadar sva šla po ulici, sva slišala vzklrike:

— Glejte marsovca!

Ko sem bil na vrhuncu obupa, je prišel k meni stari Grizula s sosednjega dvorišča in mi pošepnil na uho:

— Kaj vam je? Tudi k meni so že večkrat prišli pit vodo, pa nikomur o tem ne pripovedujem. Molčite tudi vi!

Nasmejte se nemškim Butalcem

Vsaka dežela ima svoje Škote, Butalce, Veržejce itd. skratka ljudi, o katerih govorijo specifične šale in anekdote, še posebej če niso „to“. Zahodnonemški Butalci (imenujemo jih kar po domače) so v našem primeru doma s severa. Doma so ob morju, na otožni, sivi in sorazmerno zaostali ravnini, kjer bi bile buče največji hribi, če bi bile seveda, pa jih ni. Zato pa je tam mnogo repe.

Predstavljamo vam mali izbor specifičnih šal daljne Frizije in njenih

prebivalcev. Če jih boste slučajno pripovedovali svojim znancem iz Nemčije, vam najprej naj povedo, odkod so doma!

x x x

— Kaj se zgodi, če Friz požre muho?

— Pštem ima več pameti v trebuhu kot v glavi.

x x x

— Zakaj je v Friziji zrak tako čist?

— Zato, ker Frizijci nikdar ne odpirajo oken.

Osel in ptič

V ograji osel tam se pase, kjer plevel mu bujno rase. Zadovoljno travo muli in neumno v zemljo buli.

Glavo k tlom globoko sklanja in s hreščočim glasom se naznanja. Prek plota nič ne vidi, skozi špranje v svet le škili.

Če ptiček s plota mu zapoje, zariga osel si po svoje. Z repom v jezi onemogli miga in kopito proti ptičku dviga.

Ptiček s plota odleti in se nad oslom v krogu zavrti. V zraku hitro se obrača, kot da ples mu je igrača.

Nad ograjo tam prešerno raja, oslu veselo ponagaja. Trnoglavca pa odurno riga, ko ptič nad njim visoko šviga.

Med poletom gleda dol z višin in leta prek prepadov in globin. Tako spoznava tam ljudi in svet in opazuje čudno tekmo in promet.

Vidi bujno, pestro to življenje, zavist in zlobo in trpljenje. Takoj odkrije, laž, prevara in norost in kje tiči razum, poštenje in krepost.

Osel pa živi v tesnobni le ograji ali pa zaprt je v mračni, ozki staji. Gospodar na vrvi vodi ga za vrat. Njegov je svet ograja, hlev, plevel, osat.

Zato pa osel naj le riga, ptička tam v višinah to ne briga. Narava ga nagonsko vleče tja k svetlobi in poje zvesto o resnici in svobodi.

Kladivar.

x x x

— Zakaj se Frizijci vozijo s tankom v hlev, kadar gredo molzt krave?

— Zato ker ne vedo, da je vojna že končana.

x x x

— Zakaj imajo Frizijci ob ponedeljkih vedno opraskan obraz?

— Zato ker v nedeljo poskušajo jesti z nožem in vilico.

x x x

— Zakaj Frizijce pokopavajo brez glave?

— Glave pošiljajo na Nizozemsko. Tam iz njih delajo nakovala.

x x x

Frizijec gre po cesti in vleče za sabo dolgo debelo vrvi. Mimooidči ga vpraša: „Kam greš?“ „V Emden“, odgovori Frizijec. „In zakaj vlečeš to vrvi?“ ga vpraša mimooidči. „Porivati je ne morem. Poskušal sem pa se ne da“ je odgovoril Frizijec.

x x x

— Zakaj je v Friziji plima in oseka?

— Zato, ker se je morje, ko so Frizijci prišli do njega, tako ustrašilo, da se sedaj vsakih šest ur vrača gledat, če so še vedno tam.

x x x

— Zakaj nosijo frizijška dekleta pri molži pisane rute?

— Zato, da jih lahko razlikujete od krav.

x x x

— Zakaj imajo Frizijci tako ploščati tilnik?

— Zato, ker jim straniščno pokrivalo vedno pade nanj, kadar pijejo vodo.

x x x

— Kaj pomenijo tri vrvice na rame-nih frizijških policajev?

— Prva pomeni: bere.

— Druga pomeni: piše.

— Tri vrvice pa pomenijo, da ve za nekoga, ki zna pisati in brati.

HOROSKOP

OVEN: Predstojnik bo dvakrat in natančen, naposled spet spravljiva. Zabavali se boste pri obloženih mizah. Večkrat boste druge kot doma.

BIK: Veselo boste praznovali, do osebi zabavali in eno ljubili. Sreča boste predvsem ob veliki cesti. Kot nalagali vam vzamejo neprijetno dolžnost.

DVOJČKA: Veseli in z denarjem loženi se boste uveljavljali na dvoje koncih. Domov boste prinesli prijetno vest. Vaš predlog je že v obravnavi.

RAK: Ljubili boste na novo, pa boste zato morali dostikrat potrpeti. Kaj pride v nedeljo pozneje, za dolgo ostane. Vaše zvezde lepo delujejo.

LEV: Simpatična oseba vas natančno opazuje, vendar še ne ljubi. Poprjete boste takoj, ko vas bodo prosili. Ne vam ni za prijateljsko shajanje.

DEVICA: Neupravičen ljubezenski uspeh. Zanimiva bo družica, posebej no zato, ker sta vam v njej dve nevoščljiva. S tehničnim znanjem posenetite.

TEHTNICA: Bliskovito se odločite in zato izpeljete. Občudovani ste na skrivaj, približno že veste od koga. Kavalirstvo izboljšate za zabavo.

ŠKORPIJON: Okrog sebe imate dobre ljudi. Koristnost vaše osebe krogi izrabljajo sorodniki. Vaša čustvena odnose morate urediti.

STRELEC: V družbi poklicnih sodilavcev bo prijetno. Lepa oseba skleni zlomiti vaš odpor in ponos. Pri težkega dela ne bo imela. Pazite na živce.

KOZOROG: Ljubljeni osebi bo všeč, ker boste prijaznejši do nekaterih njenih sorodnikov. Prav zdaj bo upoštevano vaše stališče. Previdnost.

VODNAR: Svojcem naredite velikansko uslugo. Mislite, da ste zaljubljeni pa niste. Vse, kar primete v nedeljo in roke ne bo vaše. Lena ljubica.

RIBE: Zadovoljili se boste z molkom, vendar bi radi nekje nekaj povedali. Že v torek boste zaradi tega uživali domačnostjo naredite veselje.

Možakar je kupil cigaro in odšel. Čez pet minut pa se je vrnil, planil trgovino in se pritožil:

„Ona cigara, ki sem jo prejle kupil je naravnost obupna.“

„Lahko se je vam pritoževali, pravi prodajalec. . . Le eno ste kupili kaj bom pa jaz rekel, ki jih imam na stotine.“

Direktor: „S temle Jonesom si ne morem prav nič pomagati. Že na treh oddelkih sem ga imel, pa vem, mer le dremlje.“

Lastnik: „Dajte ga v oddelk pidžamami, nanj pa pritrđite slede napis: „Naše pidžame so tako kvalitetne, da celo tale prodajalec, ki jih prodaja, ne more ostati buden.“

Prepiri o čistem zraku

V švicarskem mestu Bern so se odločili za mestni transport kupiti še 20 velikih členkastih avtobusov, kakršnim pravimo pri nas Krpan. Vse je bilo urejeno, tedaj pa so se zdramili nasprotniki onesnaženja narave in okolja ter glasno dopovedovali, da bi morali v Bernu kupiti trolejbusa ne pa avtobusov.

Zagovorniki avtobusov (ki so seveda cenejši, saj ne rabijo napajalnega omrežja in postaj), pa so po drugi strani hladno dokazovali, da 45.000 zasebnih avtomobilov in 34.000 zasebnih avtomobilov in 34.000 zasebnih kurilnih naprav na nafto mnogo bolj onečaja bernski zrak kot pičlih 20 avtobusov.

Težko je pač danes plačevati za jutrišnje življenje — v Švici in pri nas.

Tudi bela Ljubljana že dolgo ni več bela in alpska Švica že dolgo ni več dežela, kjer je zrak čist kot kristal ...